

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. szeptember 1.

bb. 1. piackutatásra, szakmai napokra, üzletkötésekre készül fel a budapesti őszi vásár mintegy száz könnyűipari kiállítója

i sz/j/ie/gy/cz

1969. szeptember 1.

a könnyűipari vállalatok gazdasági, kereskedelm-politikai érdekeiket követve, a tavalyinál jóval aktívabban és körültekintőbben készültek fel a rövidesen megnyíló budapesti őszi vásárra. részvételükről dr. mór é andrás, a könnyűipari vásárbizottság vezetője az mti munkatársának a következő nyilatkozatot adta:

- az ipar és a kereskedelem képviselőinek, valamint a vásárlóknak, felhasználóknak e fontos találkozóján a könnyűipari vállalatok saját helyzetüket mérlegelve üzleti érdekeiknek megfelelő formában vesznek részt. minden vállalat önálló kiállítóként szerepel és csak olyan termékeket sorakoztat fel, amelyek gyártására már felkészült és legkésőbb féléven belül szállítani tud. csupán kis mennyiségben találhatók majd a kiállításon olyan mintadarabok, amelyek annyira frissek, s technológiájuk vagy anyaguk újdonságuk révén más, korábban készült cikkekkel nem hasonlíthatók össze, hogy elkészülésük óta nem volt elég idő az árkatkulációra. egyébként e kevés kivételtől eltekintve valamennyi terméken feltüntetik a fogyasztói árakat. néhány nagyvállalat, mint például a pamutnyomó, a duna és a minőségi cipőgyárak saját pavilonjában külön csoportosítja az azonnal megvásárolható és az 1970-ben gyártandó termékeket.

- bár a vidéki nyári vásárokon - pécsen, szegeden, kecskeméten - is megjelent egy sor könnyűipari vállalat, a fő kereskedelmi fórumnak a budapesti őszi vásárt tekintik és felkészültek az üzletkötésekre is. a mintegy száz könnyűipari kiállító összesen 8 000 négyzetméternyi területet vesz igénybe. a könnyűipari pavilonban a minisztériumhoz tartozó 22 vállalat, két tanácsai vállalat és hat szövetkezet kap helyet, míg a többi kiállító, más pavilonokban mutatja be termékeit.

/folyt. köv./

Pz

bb. 1. / piackutatásra.... 1. folyt./ gy

a kiállítók köre differenciáltabb, mint a tavalyi bőv-ön vagy a bnv-ken, ezúttal azok a vállalatok jelentkeztek, amelyeknek jelenlegi vagy távlati üzleti érdekei megkívánják, hogy a fogyasztókkal közvetlenül találkozzanak és véleményüket, észrevételeiket hasznosítsák. Ilyen megfontolások alapján a könnyüipari pavilonon kívül 11 vállalat - köztük a selyemipari, a lakástextil-, a budapesti butoripari, a szék- és kárpitosipari vállalat - bérelt önálló pavilont, ahol megszervezi a helyzimi árusítást is. a konfekció- és kötöttáru gyárak a kiállításokon kívül divatbemutatókon és reklámfilmekkel is ismertetik legújabb modelljeiket. a látogatók számára tanácsadást szerveznek a textiliák helyes kezeléséről. a kiállításokat piackutatással is egybe-kötik: a pamutnyomóipari vállalat például kérdőíveket ad ki, választ vérvá arra, hogy termékeik közül mit keresnek, az újdonságokból mit vásárolnának a látogatók.

- a legtöbb vállalat a vásáron szakmai napot tart és erre meghívja vevőkörét. szeptember 8-án kerül sor a textil-, a ruházati-, a cipő- és a bőripar szakmai napjára, 10-én pedig a lakberendezési cikkeket, butorokat előállító gyárak képviselői találkoznak a kereskedelemmel. a könnyüipari pavilonban mind a 36 tárgyalófülkét lefoglalták, hogy a helyszínen tárgyalhassanak, köthessenek üzleteket. remélhetőleg a vásár, amely az iparvállalatok piackutatási tevékenységének elválaszthatatlan része, jelentős üzletkötéseket eredményez./mtl/

bb. 2. ujtási díj csalással - egy évi és négy hónapi szabadságvesztés

t bc/hné/zs/gy/cz

1969. szeptember 1.

ujtással kapcsolatos csalási ügyben ítélezett a központi kerületi bíróság. váradi lászló, 51 éves budapesti lakos korábban a pest megyei falpari vállalat igazgatójaként dolgozott, s ujtási javaslatot nyújtott be hulladék faanyagok lemezelt ajtók készítésénél való felhasználására. ebben a vállalatnál már huzamosabb ideje gyártott termék előállítására tett javaslatot, s nagy vonalakban leírta, hogyan képzel el a gyártást. a vállalati ujtási előadó - aki mint főtechnológus előzően váradi utasítására új gyártástechnológiai eljárást dolgozott ki a lemezelt ajtók készítéséhez -, nem tett ellenvetést a javaslat ellen, elfogadásához azonban - vállalati igazgatóról lévén szó - felsőbb jóváhagyásra volt szükség.

/folyt. köv./

- 2 -

Bz

bb. 2. / ujtási díj.... 1. folyt./ g

a könnyüipari minisztérium helyiipari főosztályán azt állapították meg, hogy a javaslat megtétele az igazgatónak munkaköri köteleessége volt. a döntés ellen váradi néhány hónap múlva panaszt tett szóban, majd írásban, s azt állította, hogy nem csupán az ötletet vetette fel és a megoldást körvonalazta, hanem - alapos előtanulmányok után - elkészítette a gyártástechnológiai leírást is. kéréséhez csatolt is egy ilyen leírást. ennek „mindössze”, az volt a szépséghibája: úgy jutott hozzá, hogy utasította főtechnológusát, hogy az általa korábban készített és azóta alkalmazott gyártástechnológiát kivonatossan írja le.

a panasz eljárás keretében a minisztérium helyiipari főosztályának vezetője korábbi álláspontját megváltoztatta és azt állapította meg, hogy az ujtási javaslat kidolgozása váradinak csak részben volt munkaköri köteleessége, mivel nem volt falpari szakember, s tőle el nem várhatóan még a gyártástechnológiát is kidolgozta. e határozat után a pest megyei tanács ipari osztályának megbízott vezetője a javaslatot elbíráta, s így váradinak több mint 22 000 forintot fizettek ki ujtási díjként.

a bíróság a tárgyaláson megállapította, hogy a megbízott tanácsos osztályvezető és a vállalat ujtási előadója - akik tanuként szerepeltek az ügyben - mulasztást követett el, megszegte köteleességét az ujtási ügygel kapcsolatban, s ez elősegítette, hogy váradi jogosulatlanul ujtási díjhoz jusson. a bíróság váradi lászlót csalásért egy évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélte, s kötelezte, hogy a felvett ujtási díjat a vállalatnak fizesse vissza. az ügyész tudomásul vette a bíróság döntését, az elítélt és védője fellebbezett./mtl/

bb. 4. új alágyujtós

vid-ká/gy/cz

1969. szeptember 1.

a műszaki egyetem vegyi tanszéke újfajta calor alágyujtóst állított össze. gyártására a szombathelyi vegyi ktsz vállalkozott. a szappan zselébe épített petróleum és perlit keverékből álló, durvább felületű szappanra emlékeztető alágyujtós 10-30 percig ég és mentes az alágyujtósokra jellemző kellemetlen szagoktól. polyetilén gyomagolásban hozzák majd forgalomba./mtl/

..

- 3 -

Bz

b. 3. a gáva kultura népének lakógödrei kerültek elő a körömi rákóczi dombon

vid-ká/gy/cz

1969. szeptember 1.

borsod megyében köröm és girincs község határában - kemenczey tiber a miskolci herman otto muzeum régészének vezetésével - érdekes ásatások fejeződtek be. az ottani rákóczi dombon levő homokbányában koravaskori település nyomaira bukkantak. a feltárt lakógödökben igen sok leletanyagot: agyagtápasztásu tűzhelyeket, szövésre és fonásra utaló orsógombokat, különböző edénytöredékeket, valamint szarvasagancsból készült földművelő eszközöket találtak. a régészek szerint a hely a háromezer évvel ezelőtt az ugynevezett gáva kultura népének egyik települése volt. erre utalnak az urna formájú edénytöredékek, amelyeket bütykökkel és árkolásokkal díszítettek. a gáva kultura vándorló népének ilyen települése borsod megyében eddig csak egy helyen prügy községben került napfényre. az ott kiásott leleteknél azonban a körömieket szebbek és gazdagabbak. a cseréptöredékeket ugyanis sötétszínű fényes bevonat takarja és az edényfüleken állatfejet utánozó szarvacskák láthatók. ebből arra következtettek, hogy a prügynél régebbi kori települést tártak fel. az értékes leletanyag restaurálását rövidesen megkezdik a miskolci herman otto muzeumban./mti/

..

bb. 6. nyilvános állattanítás az állatkertben

i tz/hné/ie/gy/cz

1969. szeptember 1.

az állatkerti állatok tanításának - legalábbis részben - most már a natyközönség is tanuja lehet. reggel 1/2 10-től délután 4 óráig ugyanis, pontos időbeosztás szerint mindennap a nyilvánosság előtt „foglalkoznak”, az ápolók a különböző állatokkal. a főkapunál kifüggesztett menetrend feltünteti, hol lehet végignézni egy-egy „tanítási órát”, amit az állatkert szakemberei tartanak például a struccok, az emuk, a nanduk és a kazuárok, a papagájok, a cerkóf-majmok, a nőstény csimpánz, a petymegek, a puma- és fekete párduckölykök, a tigrisek, az oroszlánok és az óriáskigyó számára. a tanítás eredménye: az állatok barátságosabbak ápolóikhoz, jobb a kondíciójuk és szelidebbek, mint többi társaik.

a menetrend természetesen nem olyan megváltoztathatatlan előírás, ami az állatok rovására is mehetne. a közönségnek meg kell értenie, hogy ha az idő kedvezőtlen, vagy valamelyik állat éppen „morózus”, hangulatban van, akkor a tanítást egy-két napra szüneteltetik./mti/

..

- 4 -

bb. 5. hírek a főváros életéből

i gj/zs/gy/cz

1969. szeptember 1.

közvéleménykutatás - kismamák között

közvéleménykutatást tartott az 5. kerületi tanács egészségügyi és szociálpolitikai állandó bizottsága terhes anyák, illetve kismamák között, hogy a későbbiekben - esetleg a következő gyereknél - igénybe vennék-e a gyermekgondozási segélyt? mint a válaszokból kiderült, az asszonyok 75 százaléka igényelné a segélyt. /közülük 21 százalék a segély összegétől függetlenül is otthon maradna a születendő apróság gondozására.; a megkérdezettek 25 százaléka azonban - hat hónap után - ismét munkába állna.

elkészült csepeli üzlethálózatfejlesztési terve

a csepeli tanács kereskedelmi osztályának javaslatai alapján állította össze a 21. kerületi közért vállalat a következő évekre szóló hálózatfejlesztési programját. eszerint a katona józsef utca 46-48. szám alatt 300 négyzetméter alapterületű korszerű élelmiszeráruházat rendeznek be, amely a közelben épülő új lakótelep ellátását javítja majd. a sáska utca 16-ban a tervek szerint 250 négyzetméter alapterületű önkiszolgáló üzletet építenek, a városközpontban - a kossuth lajos utca és az ady endre ut sarkán - pedig egy 600 négyzetméter alapterületű modern abc-áruház építését tervezik. a következő években egyébként sor kerül valamennyi csepeli közért-üzlet korszerűsítésére, felújítására.

„uj”, park ujbpesten

ujpesten megkezdtek a január 10 téri park teljes felújítását. az eddig meglehetősen elhanyagolt pihenő terület rendbehozatalára, a játékkellomány gyarapítására csaknem egymillió forintot fordít a 4. kerületi tanács. a munkából a gyárak, üzemek dolgozói, valamint az iskolások is részt vállaltak. a tér egy része pihenő park lesz, a másik felén pedig labdázóteret, homokozót és rönkvárat létesítenek, billenő hintákat szerelnek fel. a parkot a kicsinyek és a felnőttek jövő év első felében vehetik birtokukba./mti/

..

- 5 -

bb. 7. Lengyel napok miskolcon katowicze felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából

vid-ká/gy/cz

1969. szeptember 1.

miskolc testvérvárosa, a lengyelországi katowicze az őszi hónapokban ünnepli felszabadulásának 25. évfordulóját. a jubileumot a magyar iparvárosban is megünnepelik: szeptember 21 és október 6 között katowiczei napokat rendeznek. a miskolci galériában lengyel grafikai kiállítás nyílik, a római sándor művelődési házban lengyel iparművészeti bemutatót és vásárt rendeznek. a bartók béla zeneiskola nagytermében lengyel karmester vezényletével a miskolci szimfonikusok adnak hangversenyt. a szentpéteri-kapui lakótelepen megnyílt katowicze étteremben fellép a lengyel város 15 tagú művészegyüttese, a mtesz székházában kiállítják a waczlavi postamuzeum érdekes anyagát, az avas szálló termeiben lengyel-magyar fodrászversenyre kerül sor. a lengyelek jövőre viszonzják a testvérváros figyelmességét: április 4-én, hazánk felszabadulásának ünnepén miskolci napokat rendeznek katowiczeben. /mti/

--

- 6 - a

bb 8. társadalmi mozgalom tolna megyében a növényvédőszeres mérgező hatásának megelőzésére

vid/ká/um cz

1969. szeptember 1.

a növényvédőszeres emberre is mérgező hatásának megelőzésére társadalmi mozgalmat kezdeményeztek tolna megyében. az ezzel kapcsolatos tudnivalókról és feladatokról a köjál, a vöröskereszt, és más társadalmi szervezetek felvilágosító előadássorozatokat tartottak a községekben és a termelőszövetkezetekben. a bonyhádi járás valamennyi körzeti orvosa a növényvédelmi munkát végző dolgozókat a tbc és az onkológiai gondozáshoz hasonlóan vizsgálja és kezeli. a permetező munkásokról kartont vezetnek, s az előírt vizsgálatot szakorvosi vizsgálattal is kiegészítik. az ellenőrzésbe bevonták a toxikológus gyógyszerészeket is.

a szakemberek javaslatait figyelembe véve, a tolna megyei tanács vb. külön határozatban jelölte meg a szükséges teendőket. a határozat egyebek közt tartalmazza a növényvédelmi szakemberek kiképzésére és továbbképzésére vonatkozó előírásokat, s elrendeli a nem megfelelő növényvédőszer raktárak felszámolását. elrendelte a tanács azt is, hogy az iskolai tanulókat, a megyei köjál által kidolgozott tematika szerint, az osztályfőnöki órák keretén belül oktassák ki a növényvédőszeres felhasználásáról és a káros következmények megelőzéséről. /mti/

--

bb 10. évente 25 millió tojás egyetlen tsz-ből

vid/ká/um cz

1969. szeptember 1.

a mezőhéki táncsics tsz-ben szakosított, nagy baromfitelep helyezett üzembe, ahol jelenleg negyvenezer tojótyukot tartanak, s már ez évben hat-nyolc millió tojást visznek piacra. jövőre már százhusz ezer tyuk „termel”, a gazdaságban, s az évi tojás hozam eléri a 25 millió darabot, a mezőhékiek baromfitelesztő kombinátja szolnok megye legnagyobb tsz „tojásgyára”, lesz. /mti/

--

- 7 -

8.15/szb

le
0000m

bb 11. egy év alatt 10 millió üzemorvosi vizsgálat - 33 százalékkal több üzemorvos - a kneb elemzése

1 jf/zs szb -cz

1969 szeptember 1.

a központi népi ellenőrzési bizottság - mint arról a minisztertanács legutóbbi ülésén beszámolt - megvizsgálta az ipari üzemek egészségügyi helyzetét; az ellenőrzés a bányászat a vegyipar, a gépipar, a kohászat, az építőanyagipar, a könnyű- és az élelmiszeripar területén 215 vállalatra terjedt ki. az érintett vállalatok összesen 250 000 dolgozót foglalkoztatnak. a helyszíni ellenőrzések során az üzemegészségügyi körülmények megítéléséhez szükséges adatok felvétele mellett 3000 dolgozó megkérdezésével közvetlen információs anyagot is összegyűjtöttek.

a munkahelyek egészségügyi körülményeivel kapcsolatban a népi ellenőrök megállapították: a régi iparfejlesztés örökségét nem minden területen sikerült felszámolni. legkisebb az előrehaladás az elavult gépparkkal rendelkező, illetve kis létszámmal dolgozó üzemekben. a felmérés szerint a zaj- és vegyi ártalomnak kitett munkahelyen dolgozók száma emelkedett a legnagyobb mértékben, hozzávetőleg 30 százalékkal, 18-25 százalékos a létszámnövekedés a levegőszennyeződésnek kitett munkahelyeken. az ártalmak alakulása nagy eltérést mutat: a vizsgált fővárosi üzemekben az ártalomnak kitettek száma az utóbbi 5 évben nem változott, ugyanakkor azonban a vidéki üzemekben 14 százalékkal emelkedett.

a hazai iparban jelenleg a legtöbb figyelmet a neurózisra és a zaj-ártalomra kell fordítani. a neurózis jellegű megbetegedések száma az elmúlt években ugrásszerűen megnőtt. bár ezeket nem lehet egyértelműen foglalkozási betegségeknek tekinteni, kétségtelen, hogy a munkakörülmények jelentős szerepet játszanak a számszerű növekedésnél. a technika fejlődésével az üzemek zajszintje is nagyobb lett. a szűrővizsgálatok ujabban feltűnően sokszor észlelték a halláskárosodást.

a tapasztalatok szerint a keresőképtelenséggel járó megbetegedések alakulását jelentősen befolyásolják a munkakörülmények. ezt bizonyítják a 240 vállalatnál végzett ugynevezett betegségcsoportonkénti megfigyelések is. amíg a szénbányászatra leginkább a mozgásszervi megbetegedések a jellemzőek, addig a textiliparban a neurózis, az élelmiszeriparban pedig a bőrbetegségek okozzák a legtöbb gondot. /folyt.köv./

8.50/szb

-8-

de
1000 Dm

bb 11. /egy év alatt... 1. folyt./-szb

a tudományos megfigyelések mindent ki is mutatták, ennek ellenére késnek a gyakorlati intézkedések. ezekre pedig mindenképpen nagy súlyt kell fektetni, mert egyes - azonos terméket gyártó és ugyanolyan technológiát alkalmazó üzemekben - nagy eltérést mutat a betegségek száma. a 100 főre jutó beteg-napok száma például a pécsi bányában tavaly 2230 volt, a simontornyai bányában azonban alig több, mint 1100.

a vizsgálat szerint a vállalatok egy része az utóbbi éveken jelentős összegeket fordított az orvosi rendelők felújítására, modern egészségügyi felszerelésekre és az elsősegély-nyújtó helyek berendezésére. a fejlesztés eredményeképpen ma már a nagyüzemek egy részének saját szakrendelője van, számos középüzemben pedig az üzemorvos mellett fogász, nőgyógyász és sebész szakorvosokat is foglalkoztatnak. az üzemorvosi napi munkaórák száma 1960-68 között 47 százalékkal, a kinevezett üzemorvosok száma pedig 33 százalékkal nőtt meg. az üzemorvosi vizsgálatok száma tavaly már meghaladta a 10 milliót, az üzemi szakrendelések óraszámja pedig elérte a napi 1 372-t. a népi ellenőrök megállapították, hogy az iparban foglalkoztatottak 70-75 százalékára valamilyen formában kiterjed az üzemegészségügyi szolgálat.

a népi ellenőrzés a vizsgálat nyomán javasolta: az üzemegészségügy jövőjének kialakításánál következetesen vegyék figyelembe, hogy az intenzív iparfejlesztés / a gépesítés, a szalagrendszer, az automatizálás, a mű- és vegyi anyagok fokozott alkalmazása, stb./ új követelményeket támaszt az egészségügyi szolgálattal szemben. a szolgálat már kialakított bizonyos módszereket /gondozás, szűrővizsgálat, rehabilitáció/ azonban a megelőzés területén bőven van még tennivaló. a jövőben fokozottabban érvényre kell juttatni azokat a módszereket, amelyek a munkaerő ésszerű kiválasztását segítik elő. már a tervezés időszakában érvényre kell juttatni - a gyártás és a gyártmányfejlesztés területén - az ergonómiai elveket. a kneb indítványozta azt is, hogy a jövőben a „komfortos”, munkakörülmények megteremtése érdekében szorosabban működjenek együtt a vállalati gazdasági műszaki és szakszervezeti vezetés az üzemorvosi szolgálattal. a kisebb üzemeknek pedig azt ajánlják, hogy több üzem összefogásával alkalmazzanak üzemorvost. az üzemeket közvetlenül érdekeltté kell tenni abban: fokozottabb figyelmet fordítsanak dolgozóik egészséges munkakörülményeinek kialakítására, hogy ezzel csökkentsék a megbetegedések számát. /mtl/

--

9.05/szb

-9-

de
1000 Dm

bb 9. pilvax szivar, corvina nagy reklámdobozban

i kf/kf/um ie cz

1969. szeptember 1.

a vásári hagyományoknak megfelelően a magyar dohányipar az idei bőv-re is visz ujdonságot.

a vásáron kezdik árusítani a kubai jellegű és minőségű, tengerentúli dohányból készült, kesernyés zamatu pilvax szivart, darabonként külön-külön fémtokban és hatos hengeres gyűjtődobozban 11, illetve 66 forintért.

már tavaly sikert arattak a dohányipar 20 centiméter hosszú reklám-cigarettásdobozai, amelyek közül elsőnek a corviná-ét használják fel gyűjtőcsomagolásként. az „óriás”, dobozban 10 csomag corvina lesz, külön füstszűrős és filter nélküli összeállításban. ujdonság lesz az is, hogy az illatos club pipadohányt a sokat kifogásolt „pakli”, helyett a vásáron már műanyag tasakban hozzák forgalomba.

a dohányipar ujdonságait a vásár 10 napja alatt csak a helyszínen árusítják, utána kerül forgalomba másutt is, a fővárosban és vidéken. /mti/

--

bb 12. szilágyi sándor,

gk/um cz

1969. szeptember 1.

a vegyipari dolgozók szakszervezetének főtitkára a német szövetségi köztársaság vegyipari szakszervezetének kongresszusára utazott. /mti/

--

- 10 -

10.40/um

de
1101 Dm

bb 13. évadnyitó társulati ülés madách színházban

t fe/gk/um cz

1969. szeptember 1.

a madách színházban hétfőn délelőtt tartották az évadnyitó társulati ülést. ruttkai ottó igazgató üdvözölte a társulat tagjait, köztük az 1969-70-es évadban a színházhoz szerződött némethy ferencet, káldy nórát, horesnyi lászlót, bálint andrást és balázsoviits lajost. ezután ismertette a színház idei műsortervét, amely számos ujdonságot ígér a közönségnek. bemutatják szomoró dezső „hermelin”, schiller „ármány és szerelem”, karinthy ferenc „budapesti álmok”, tennesse williams „tetovált rózsá”, shaw „sosem lehet tudni”, című darabját. a kamaraszínházban a művészeti hetek keretében tartják az évad első bemutatóját „hiába, pest az pest”, címmel, amelynek műsorát horváth ferenc állítja össze és adja elő. közreműködik antal imre zongoraművész. ezt követően színre viszik alekszej tolsztoj „rakéta”, németh lászló „papucs-hős”, továbbá mészöly dezső és fényes szabolcs átdolgozásában az „egy pohár víz”, -ből készült musicatt. az új évadban illés endre, darvas józsef, dobozy imre, tabi lászló és mándy iván egy-egy művét mutatják majd be. a közönség elé kerül beckett „ó, azok a régi szép idők”, és achard „játszik velem?”, című műve.

mind a madách színházban, mind a madách kamaraszínházban szeptember 12-én gördül fel a függöny. a madáchban a iii. richárdot, a kamarában pedig a „léni néni”, -t játsszák. a madách színházban az idei első bemutató október 17-én lesz: szomoró dezső „hermelin”, című darabját adám ottó rendezi. a kamaraszínházban az október 10-én színre kerülő „rakéta”, -t kerényi imre állítja színpadra. az ősszel induló évadban továbbra is játsszák a tavalyi szezon sikeres darabjait, köztük „a bolond lány”, -t, amely lassan az 500. előadásához érkezik. mindkét színházban hétfőn megkezdődtek a próbák. /mti/

--

- 11 -

11.15/um

de
1101 Dm

bb 15. hétszázötven tonna vasuti sín - százszázalékos minőségben
vid/kz/um cz 1969. szeptember 1.

a diósgyőri lenin kohászati művek dolgozói az elmúlt munkahetet nagyszerű eredményekkel zárták. mintegy huszezer tonna árut szállítottak el a hazai és külföldi rendelőknek. ebből hétezerkétszáz tonnát Lengyelországba, az ndk-ba, svájcba, az nszk-ba és Olaszországban exportálták. a minőségre jellemző, hogy például a máv-nak átadott hétszázötven tonna - ötféle ötvözetanyagot tartalmazó 48.3 kilógrammos típusu - vasuti sín valamennyi próbatételnek megfelelt. a szakemberek a különböző vizsgálatok során megállapították, hogy a siemens-martin acélból készült vasuti sín minősége száz százalékos - ami még diósgyőrben is ritka teljesítmény./mti/

bb 14. megkezdődött a vi. elektronikus mérés és szabályozási szimpózium

vid/kz/um cz 1969. szeptember 1.

hétfőn a nehézipari minisztérium balatonszéplaki üdülőjében kétszáz hazai szakember részvételével megkezdődött a vi. elektronikus mérés és szabályozási szimpózium. a mérés-technikai és automatizálási tudományos egyesület rendezésében lezajló három napos tudományos tanácskozást dr. vámos tiber a magyar tudományos akadémia automatizálási intézetének igazgatóhelyettese nyitotta meg. a szimpóziummal egyidőben az üdülő előcsarnokában műszerkiállítást is rendeztek. a három nap alatt mintegy husz előadás hangzik el./mti/

bb 16. megjelent a miskolci déli hírlap

vid/kz/um cz 1969. szeptember 1.

hétfőn új politikai napilappal gazdagodott miskolc. a déli órákban huszonötezer példányban megjelent az iparváros új sajtóorgánuma, a déli hírlap. a jelenleg egyetlen vidéki déli lap szép kivitelben, többszínű nyomással hétfőn nyolc oldalon, a hét többi napján pedig hat oldalon jelenik meg./mti/

11.32/um

de
12.10. DW

- 12 -

bb 17. új termékek a tiszai vegyi kombinátban
vid/kz/um cz 1969. szeptember 1.

a tiszai vegyi kombinát az idén tovább szélesíti áruválasztékát. egyes külföldi cégekkel történt üzletkötés eredményeként olyan termékek gyártását kezdik meg, amelyeket eddig importáltak. így például a grace-grayovac céggel perfektuált kooperációs szerződés alapján már megkezdtek a zsugorfóliából készülő műanyag tasakok hazai előállítását. ez a csomagolóeszköz elsősorban az élelmiszeriparban jelent változást. a csomagolás során ugyanis a műanyagfólia valósággal rázsugorodik a vágottbaromfira, a sajtra, a vajra és más élelmiszercikkekre. így az áru nemcsak tetszetős, hanem higiénikus csomagolást is kap. a zsugorfólia tasakokból - különböző méretekben - már 450 ezret készítettek. a kombinát másik értékes terméke a német szövetségi köztársaságban működő lesona-werke művektől vásárolt licenc alapján gyártott elektroforetikus festék lesz. az új festéket - amelyet eddig több országokból hoztunk be - a gépkocsik színezésére használják. nagy előnye, hogy rendkívül kedvezően tapad és a korábbi festékeknel jobb minőségű bevonatot képez. gyártását rövidesen megkezdik. az új terméket elsősorban a budapesti ikarus gyár használja majd fel az autóbuszok festésére./mti/

bb 18. ezer traktor „indította”, az őszi munkát baranyában

vid/kz/um cz 1969. szeptember 1.

„ősz”, után újra nyár - a hűvös, esős augusztusi időjárás után száraz, meleg szeptember - köszöntött a mecsek vidékére. hétfőre megszáradtak a földek és így az őszi szántóföldi munkák kezdete egybeesett az első őszi hónap első napjával: szeptember elsejével. ezer traktor „indította”, e napon az év legnagyobb mezőgazdasági munkaszakaszát baranyában: szántottak, vetettek, silóztak, műtrágyát szórtak és terményt szállítottak a gépek. a verőfényes időben, a nyári melegben lekerültek a kabátok, melegítő a traktorvezetőkről, s jó hangulatban, vidáman kezdték az új munkaidényt az őszi határban.
/folyt.köv./

11.45/um

de
12.10. DW

- 13 -

bb 18. / ezer traktor....folyt./um

augusztus folyamán rekordmennyiségű csapadék - 110 - 120 milliméternyi eső - hullott a mecsek vidékére és legalább félméter mélységig átázta a talajt. az ekék ily módon mély, egyenletes barázdákat vágnak a földben, kitűnő magágy készül tehát az őszi árpának és az őszi búzának, roppant munka járul a következő hetekben, hónapokban a baranyai gazdaságok embereire és gépeire: 150 ezer holdat kell felszántaniuk és bevetniük, s ugyancsak 150 ezerhold termését kell betakarítaniuk. legelőbb a már betakarított borsó, len és kender földjeit szántják fel, ahova gabonát vetnek majd. a kiadós esőzések következtében az őszi érésű növények vegetációs ideje és ezzel együtt az érési ideje meglehetősen kitolódik az idén. a burgonya, a cukorrépa és a napraforgó szedésére például legalább egy héttel, a kukorica törésére pedig két héttel később kerül sor, mint más években, ráadásul nagyobb termés is várható. az őszeleji termésbecslés adatai szerint kukoricából - a múlt évihez képest - három, cukorrépából tizenegy és burgonyából tizenöt mázsával több terem holdanként. /mti/

--

bb 19. csökkentik a lakásépítkezés bürokráciáját

/vid/kz/um cz

1969. szeptember 1.

hétfőtől jelentős mértékben csökkent a lakásépítéssel kapcsolatos bürokrácia vas megyében. eddig ha egy-egy építendő például víz-és csatornabekötést akart végeztetni, el kellett vinnie a vas megyei víz és csatornamű vállalatához házának alaprajzát, két példányban, azon feltüntetni hova terdzi a víz és csatorna vezetéket, az ezzel kapcsolatos különböző tárgyakat, ezen kívül engedélyt kellett kérni az utfelbon-táshoz a gázműtől, az édzász-tól, a postától, vidéken a törpevizműtől és az állami közegészségügyi felügyelőségtől. a következőkben csupán a víz és csatornamű vállalatot és a helyi tanácsot kell az építetőknek felkeresnie. /mti/

--
- 14 -

12.05/um

be
B300 Dm

bb. 20. megkezdődött az 1969-70-es oktatási év - ünnepek az iskolákban - tudnivalók a tanév ,,menetrendjéről,,

i vt/mm/zs/il cz

1969. szeptember 1.

hétfőn az ország 5.700 általános és mintegy 580 középisko-lájában ünnepélyes külsőségek között megnyitották az 1969-70-es tanévet. az általános iskolai ünnepeken mindenütt külön köszön-tötték idősebb társaik a legfiatalabbakat, az elsősöket, akik 124-ezen - most lépték át először az iskola küszöbét. az ünnepege-ken az igazgatók tájékoztatták a diákokat és a szülőket az iskolai élet tartalmi és szervezeti kérdéseivel összefüggő legfontosabb tudnivalókról. a tanítás kedden kezdődik. ekkor ismertetik a pe-dagógusok a tanulókkal az órarendet, a házirendet, s osztályonként megválasztják a diákkollektiva tisztségviselőit.

ami az oktatási év ,,menetrendjét,, illeti,, : a művelődésü-gyi miniszter utasítása értelmében a tanulók első félévi osztály-zatait a téli szünetben sorakerülő osztályozó értekezleten zárják le és a szünet utáni első tanítási napon hozzák a szülők tudomásá-ra. a népszámlálás miatt a téli szünet a szokásosnál hosszabb lesz: 1969 december 22-től 1970 január 14-ig tart.

az írásbeli érettségi, képesítő vizsgákat valamennyi középis-kolában nappali tagozaton 1970 május 11 és 18-a között tartják.

/folyt.köv./

bb. 21. a magyar szellemi export növeléséről tárgyalt a gazdasági bizottság - a találmányi hivatal elnökének nyilat-kozata

i sl/mm/ie/il cz

1969. szeptember 1.

somogyi Lajos, az mti főmunkatársa jelenti:

a kormány gazdasági bizottsága - a külkereskedelmi miniszter és az országos találmányi hivatal elnökének beszámolója alapján - megvizsgálta a műszaki-szellemi export helyzetét.

a beszámoló megállapítja, hogy a műszaki-szellemi szolgát-tatások külföldi értékesítése lényegében 3-4 évvel ezelőtt indult meg és azóta dinamikusan fejlődik. a tesco adatai szerint 1965 és 1968 között 1 260 000 rubel és 402 ezer dollár értékű szellemi szolgáltatást, - például tervezőmunkát - nyújtottunk külföldnek, ezenkívül számos találmányt értékesítettünk licenc formájában. /folyt.köv./

- 15 -

12.03/11

be
B300 Dm

bb. 21./ magyar szellemi ... folyt / 11

a jelenleg érvényes kötések értéke már túlhaladja a tíz millió rubelt, illetve az egy millió dollárt, de ebben az összegben sincs benne a találmányok értéke. nem tartalmazza azt az üzletkötést sem, amelynek alapján magyar mérnökök tervezik india új alumíniumkombinátját. a magyar szellemi szolgáltatások legfőbb piaca egyébként az ndk, de jelentős üzletkötések jöttek létre algériával, nigériával és más országokkal, sőt a fao-val is.

a gazdasági bizottság az előterjesztéseket tájékoztatóul tudomásul vette. utasította a külkereskedelmi minisztert, a pénzügyminisztert, az országos találmányi hivatal elnökét és a magyar nemzeti bank elnökét, hogy az érdekeltek bevonásával tegyenek intézkedéseket a szellemi termékek külföldi értékesítésének fokozására. egy év múlva ismét számoljanak be a szellemi export helyzetéről, s tegyenek javaslatokat a további fejlesztéshez szükséges felsőszintű intézkedésekre.

x x x

tasnádi emil, az országos találmányi hivatal elnöke az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta: hazánk számára is előnyös ha fokozottan részt vesz a műszaki szellemi kutatások nemzetközi munkamegosztásában.

a gazdasáirányítás új rendszerének bevezetésével a kormány-szervek már rendezték a külföldi szellemi termékek, licencek vásárlásának szabályzatait, módszereit. a magyar műszaki-szellemi termékek külföldi értékesítéséhez azonban még nem sikerült minden szempontból ösztönző eszközöket találni. mindenekelőtt egyértelműen dönteni kell arról, hogy a vállalat, vagy maga a dolgozó rendelkezék-e például a találmánnyal, s ki milyen arányban részesedjék annak ellenértékéből. abban a kérdésben is állást kell foglalni, hogy kinek legyen joga külföldön értékesíteni a műszaki alkotásokat. a találmányi hivatal álláspontja szerint a műszaki szellemi termékek külföldi értékesítésére a külkereskedelmi, illetve az önálló exportjoggal rendelkező vállalatokat célszerű feljogosítani. ha azonban a szellemi terméket országok közötti műszaki-tudományos együttműködési bizottság határozata alapján adják át, ennek lebonyolításával kizárólag a tesco-t kell megbízni. az értékesítésből származó hasznot a terméket létrehozó vállalat, a feltaláló, illetve az értékesítést lebonyolító vállalat között az ő megállapodásuk alapján kell szétosztani. a szellemi terméket létrehozó vállalat részesedésének azonban a találmányi hivatal megítélése szerint mindenképpen nagyobbnak kell lennie, mint a dolgozóénak, mert csak így lesz érdekelt abban, hogy a kezdeményezéseket felkarolja, ösztönözze.

/folyt.köv./

le
B30 DM

- 16 -

bb. 21./ magyar szellemi ... 2. folyt./ 11

megoldásra vár még, hogy a vállalatokat és dolgozókat jobban ösztönözzék olyan szellemi termékek előállítására, amelyeket a szocialista országoknak adnak át. az új mechanizmus bevezetése előtt a szocialista országoknak ingyenesen átadott produktumokért az országos találmányi hivataltól kaptak bizonyos összegeket a vállalatok. a műszaki tudományos eredmények egy részét ma már a szocialista országoknak is térítésért adjuk, illetve onnan így kapjuk. ingyenesen is átadunk azonban továbbra is egyes szellemi termékeket. korábbi kormány szintű határozat alapján a vállalatokat, illetve a dolgozókat ilyen ingyenes átadásra kerülő szellemi termékek előállítására is ösztönözni kell anyagiilag, az országos találmányi hivatal értesítése szerint azonban ennek realizálása még nincs megoldva. fontos, hogy szellemi exportunk növelése érdekében az említett kérdések tisztázódjanak. az országos találmányi hivatal ennek megfelelően terjeszti majd elő javaslatait./mti/

...

bb. 22. 1461 borminta, 2 2 országból - a budapesti nemzetközi borversenyen

t jf/mm/zs/11 cz

1969. szeptember 1.

hétfőn a mezőgazdasági múzeumban dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes megnyitotta a 6. budapesti nemzetközi borversenyt. a 16 tagú nemzetközi zsűri tíz nap alatt 22 ország 374 cégének 1 461 bormintáját bírálja el. a verseny résztvevői között ott vannak a borexport-importban legelőkelőbb helyet elfoglaló országok, így algéria, franciaország, olaszország, szovjetunió, chile, magyarország, románia, az ndk, csehszlovákia az nszk, argentina és mások.

a borokat különböző kategóriákba sorolták. az első háromba például a kommersz borok tartoznak, a másik háromba a minőségi borokat sorolták. külön csoportban bírálják el a csemege borokat. a zsűri értékeli a színt, a tisztaságot, az illatot, az ízt, a zamatot és az aromát. a gyöngyöző és habzó, valamint a pezsgő boroknál a gyöngyözés mértékét is elbírálják. a zsűri tagjai csak a bor kategóriáját és az évjáratot ismerik.

/folyt.köv./

12.15/11

- 17 -

bb. 22./ 1461 borminta ...folyt./ 11

a rendezők az 1972-ben Magyarországon sorra kerülő 1. borvilágverseny főpróbájának tekintik a mostani rendezvényt, amely felett a nemzetközi szőlészeti és borászati hivatal vállalt védnökséget.

a mém váci utcai ételipari bemutatótermében valamennyi borfajtát kiállítják, és az érdeklődők naponta figyelemmel kísérhetik a verseny eredményeit. a különböző országok borait fajták szerint külön-külön vitrinbe csoportosítva mutatják be./mti/

bb. 23. időjárásjelentés

gk/il cz

1969. szeptember 1.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn 13 órakor:

mérsékelt meleg idő

nyugat- és közép-európában az elmúlt napok időjárását meghatározó hűvös, sarkvidéki eredetű levegő nyugatomba jutott, s lassu leszálló légmozgás alakult ki. ennek következtében kevesebb a felhő, általában napos, száraz az idő és a huzamosabb napsütés hatására fokozatos fölmelegedés kezdődött. a nappali fölmelegedés ismét elérte vagy megközelítette az évszaknak megfelelő mértéket. ezzel szemben skandináviában és a szovjetunió európai területének nagy részén az óceáni és sarkvidéki származású levegő egymást gyorsan követő hullámainak hatására változékony, többfelé szeles, csapadékos az időjárás.

hazánkban vasárnap derült, napos, száraz idő volt. a hőmérséklet a kora délutáni órákra 22-27 fokig emelkedett. hétfőre virradó éjszaka általában 10-14, északkeleten helyenként 8-10 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt folytatódott az általában napos, száraz idő. 11 órakor az ország területén 20-25 fok között váltakozott a hőmérséklet.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 18.8 fok volt, a sokévi átlagnál 0.9 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok, a tengersizintre átszámított légnyomás 768 milliméter, mérsékelt süllyedő irányzatú.
/folyt.köv./

12.50-um

He

- 18 -

bb. 23./ idő ...folyt./ 11

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 18 fok.

várható időjárás kedd estig: kevés felhő, száraz, mérsékelt meleg idő. gyenge, napközben kissé megélnkű változó irányú szél. reggeli párásság, egy-két helyen köd. várható legacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 24-28 fok között.

a duna vizállása budapestnél 367 centiméter./mti/

--

bb 24. újabb foglalkozási betegségekre terjesztik ki a dolgozók kártalanítását

1 st/gk/um 1e cz

1969. szeptember 1.

a kormánynak a magyar közlöny 67. számában megjelent rendelete értelmében 1970. január 1-től újabb foglalkozási betegségekre terjesztik ki a dolgozók kártalanítását. a foglalkozási betegségek jegyzéke eddig 28 olyan munkakört tartalmazott, amely ha kárt okoz az ott dolgozó egészségében, az illető különféle juttatásokban részesül. például egy éven túl is jár neki táppénz, rokkantság esetén rokkantsági nyugdíjat, illetve rokkantsági járadékot kap.

ezt a kedvezményt a mostani rendelet újabb három munkakörre terjeszti ki. ide tartozik január 1-től minden olyan munka, amelynek során a dioxint oldószerként alkalmazzák, és valamennyi gyártási eljárás, ahol e vegyszert felhasználják, mint például a kerámiáiparban. a listára felkerültek azok a munkakörök, ahol a zaj az általános balesetelhárító és egészségvédő óvrendszabályban megengedett szintet túlhaladja és ha ezen a munkahelyen a dolgozó 1966. július elsejét követően legalább öt éven át a zajártalomnak ki volt téve. 1970. január 1. után az említett kedvezményre igényt tarthatnak azok is, akik tüdőgyógyintézetekben, a kórházak tüdőosztályain, fertőző beteg kórházakban vagy kórházak fertőző beteg osztályain a heveny fertőző betegeket látják el, s emiatt maguk is megbetegednek.

a fluor előállításából és felhasználásából keletkező betegségek eddig is kártalanítással jártak. az új rendelet a fluor vegyületeit és a nátriumaluminium-fluoridot / kriolitot/ is ebbe a kategóriába sorolja./mti/

13.08/um

- 19 -

He
Hooi Dan

bb 25. „válogatós,, vaddisznók

vid/kz/um cz

1969. szeptember 1.

a déli bükk lábánál fekvő tibolddaróc, sály, bogács
községek termelői az utóbbi hetekben arra figyeltek fel, hogy
rendszeresen dézsmálják a mézédés egri leányka, szalamanka,
furmint tőkéket. az ismeretlen tolvajok válogattak is a
fürtök között. ha nem ízlett nekik, szétszórták őket. az
ismeretlen tolvajok, mint ez kiderült, a bükki erdőségekből
lehuzódó vaddisznók voltak. a korábbi években még csak
a burgonya és kukoricatáblákat dézsmálták. az idén azonban
ugy látszik már igényesebbek, a burgonya és a kukorica helyett
szőlőt „csemegéztek,, a helybéli vadásztársaság hajtóvadá-
szatot rendezett a nemhívott szüretelők ellen, s három, egyen-
ként nyolcvan-száz kilógrammos vaddisznót keritettek
puskavégre. köztük egy husz centis agyaru „remetekant,,
is. az utóbbi korábban már három lövést kapott, de eddig még
mindegyiket „elvitte,,./mti/

--

bb 26. külföldi lovasok a hortobágyon

vid/ká/um cz

1969. szeptember 1.

hétfőn kétnapos lovastúra kezdődött a hortobágyon svájci,
nszk-beli, osztrák és francia turisták részvételével. a csoport
a mátai lovasfarmtól indult a pusztán át a tiszálg.
kedden más útvonalon lovagolnak vissza a hortobágyi csárdáig,
miközben megtekintik a ménest és a szürke gulyát./mti/

--

bb 27. illatos aratás a békési földeken - 52 fajta virágmag expontra

vid/kz/tné/um cz

1969. szeptember 1.

békés megyében 52 fajta virág magját termelte az idén
expontra az országos vetőmagtermelő és ellátó vállalat. az
„illatos aratás,, megkezdődött. gyűjtik a fátyolka, a szalma-
virág és több más dísznövény magját. a csapadékos időjárás
sajnos alaposan megnehezítette ezt a munkát: még azonos bokron
sem egyszerre érik szedésre a mag. egy-egy bokrot több alkalom-
mal is végig kell pásztázniuk a kertészeknek. az első napok-
ban csak „csipkedik,, az érett bugákat, vagy hüvelyeket. a
magot „mini cséplőgépekkel,, veretik ki. a termés többségét
angol, nszk-beli, osztrák, svájci, holland és más nyugati
nagykereskedelmi cégnek szállítják./mti/

--

13.23/um

- 20 -

le
14.02.0m

bb. 28. sajtótájékoztató a koreai nagykövetségen

t fe/gk/zs/it cz

1969. szeptember 1.

a koreai népi demokratikus köztársaság szeptember 9-én ün-
nepli a köztársaság kikiáltásának 21. évfordulóját. a közelgő
jugiteum alkalmából Li Dong szon, a koreai budapesti nagykövete
hétfőn sajtótájékoztatót ismertette az eredményeket, amelyeket
hazája az elmúlt több mint két évtized alatt elért. hangsúlyoz-
ta, hogy a köztársaság északi részén olyan politikai, gazdasági
és katonai erő jött létre, amely bármilyen körülmények között
is képes megvédeni az ország függetlenségét, szocialista rend-
szerét. elmondotta, hogy az ország ipari termelése több mint
huszonkétszeresére emelkedett, s a mezőgazdaság is nagy ered-
ményeket ért el. a köztársaság megalakulása után az oktatás és
a kultúra is rohamos fejlődésnek indult; ma már a lakosságnak
körülbelül egynegyed ingyenes oktatásban részesül. utalt arra
a nagykövet, hogy az ország nemzetközi tekintélye is megnőtt.

szólt arról is, hogy az ország déli részét - amelyet az
amerikai imperialisták immár több mint husz éve gyarmatukként
bitorolnak - a nincstelenség, a nyomor és a kiszolgáltatott-
ság jellemzi. dél-korea lakossága azonban elszántan küzd az
agresszorok ellen, a haza újraegyesítéséért. az utóbbi időben 60
ezer dél-koreai diák lázadt fel az amerikai imperialisták
és dél-koreai csapataik ellen. az amerikai agresszorok a fegy-
verszüneti egyezményt megsértve nap mint nap behatolnak észak-
koreai légterébe, felségvizére, s a demarkációs vonal mentén
fegyveres provokációkat hajtanak végre. észak-korea népe azon-
ban - miközben eredményesen építi hazájában a szocializmust,
szilárdan védelmezi határait.

a koreai nagykövet ezután köszönetet mondott a magyar párt-
nak és kormányának az egész magyar népnek a szolidaritásért, a-
mellyel a korea egyesítéséért folyó harcot támogatja./mti/

--

13.25/11

le
14.02.0m

- 21 -

bb. 29. sátrórába: a tatal vár kecske-bástyáján

vid kz/11 cz

1969. szeptember 1.

budapesti barlangkutatók vertek sátrat a tatal öreg-vár kecske-bástyáján. érdekes szakaszhoz érkezett ezzel a zsigmond-mátyás korabeli várpalota feltárása. jelenleg ugyanis csak a törökidő utáni palota van épségben. az 5 éve kezdetű kutató munka azonban már bebizonyította, hogy hitelesek bonfininek, a mátyás udvarában élt olasz történetírónak a feljegyzései: a tatal vár az ország legszebb palotái közé tartozott. a feltárt épületmaradványokból már jól lehet rekonstruálni a mátyás korabeli palota alaprajzát is: pontosan megegyezik a gullo turco olasz hadmérnök által készített 16. századbeli rajzokkal.

ezen a térképen szerepel néhány földalatti folyósó is. az ásás során azonban újabb járatokat fedeztek fel, s a vártól sokkal többet sejtető, szövevényes kazamata rendszerre bukkantak. sok helyen azonban a természetes talajmozgás okozta omlás, a török ostrom alatt épített falak, vagy éppen a felgyülemlett szénmonoxid állt a kutatás útjába. ilyen veszélyes körülmények között a hagyományos ásási módszerekkel nem tudtak dolgozni. ezért fordultak segítségért a barlangkutatókhoz, akik a múlt hónapban végzett próbafeltárások után vállalkoztak a nem mindennapi feladatra.

20 napig dolgoznak majd a föld alatt, mintegy másfél emeletnyi mélységben. csak a hagyományos szerszámokat - csákányt, balátát, kalapácsot - tudják használni, a leletek megmentésére viszont újszerű módszert alkalmaznak. várható ugyanis, hogy a helyenként több mint egy méternyi vastagságú iszaprétegből sok lelet kerül elő. ezért vizet engednek a foyosókba, elzagyosítják az iszapot, a kifolyó helyekre pedig olyan finom hálót tesznek amelyekre még a legkisebb pénz is fennakad. természetesen a feltárásokról térképet készítenek, s a régészek ennek alapján állapítják meg, melyik részeket teszik bemutatathatóvá./mti/

.-.

bb. 30. megnyitotta kapuit a komáromi gyermekváros

vid ká/11 cz

1969. szeptember 1.

hétfőn tartották az első ünnepélyes tanévnyitót a komáromi gyermekvárosban. a mintegy 40 millió forintos költséggel létesült, több épületből álló modern telepen 320 gyermek, köztük 80 óvodás talált barátságos otthonra.

/folyt.köv./
14.08/11

- 22 -

14.08.11
HSC DM

bb. 30./ megnyitotta ... folyt./ 11

a kicsinyeknek főtí mintára játékszobákat építettek. a nagyobbakat 12 tanterem, tágas napközis szobák, politechnikai műhelyek fogadták. a pedagógusok korszerű szolgálati lakást kaptak. a 7 holdas területet nagy parkkal vették körül./mti/

.-.

bb. 31. ajtai - beszéd

hi/tm/zs/11 cz

1969. szeptember 1.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk dr. ajtai miklósnak, az országpolitikai bizottság póttagjának, a minisztertanács elnökhelyettesének a ma délutáni vdk-nagygyűlésen elhangzó beszédét. keretet később adunk, az anyag felelősdéig embargó!

x x x

- 24 esztendeje, hogy vietnam sokat szenvedett földjén véget ért a francia gyarmatosítók dicső, több mint 80 esztendő uralma, s hangozban kihirdették a vietnami demokratikus köztársaság függetlenségét nyilatkozatát. a vietnami nép határtalan örömmel fogadta a történelmi változást: a hatalom végre a dolgozó nép kezébe került, független, egységes, szuverén állam született, s - vietnam történetében először - az egész nép részvételével megválasztották a nemzetgyűlést és a kormányt.

- a vietnami nép azonban nem sokáig élvezhette a békés alkotó munka örömeit, a szabadságot és a függetlenséget. a francia gyarmatosítók, a nemzetközi imperializmus bábrításával, támasztást indítottak a vietnami demokratikus köztársaság ellen, s ezzel kezdetét vette az újabb gyarmatháború. a vietnami nép ellenállását azonban a gyarmatosítók semmiféle fondorlattal nem tudták megtörni, s nem használt a katonai túlerő sem. ismételtlen bebizonyosodott: legyőzhetetlen az a nép, amely a szocializmusért, a szabadságért és a függetlenségért ragad fegyvert.

- hosszú és véres utat jártak meg a hős vietnam harcoló fiai, s küzdelmük nem volt hiábavaló. a nyelc esztendő henvédő háború ragyogó győzelemmel végződött: a franciák dien bien phunál döntő verséget szenvedtek, széthullott a legyőzhetetlennek vélt gyarmati hadseregük, s megoldásként csak a kapituláció maradt számukra. dien bien phu jelképpé vált, a szabadságukért küzdő népek legyőzhetetlenségének szimbóluma lett.

/folyt.köv./

- 23 -

14.25/e

14.25/e
HSC DM

bb. 31./ ajtai ... 1. folyt./ 11

a továbbiakban a szónok elmondta, hogy a vietnami nép ragyogó katonai győzelme megnyitotta az utat a vietnami kérdés rendezésére. a francia kormány 1954. júliusában kénytelen volt aláírni a genfi fegyverszüneti egyezményt. az amerikai imperialisták azonban akik a francia gyarmatosítók helyébe akartak lépni, nem írták alá az egyezményt, sőt katonai egységeket küldtek a déli országgrészre és rövidesen hadibázisukká változtatták dél-vietnamot. az amerikaiak mesterkedése miatt a genfi egyezményben kilátásba helyezett szabad választásokra sem kerülhetett sor. vietnam két részre szakadt: északi felén megkezdődött a békés építés, a szocializmus megalapozása, délen pedig új gyarmatosító, az egyesült államok vetette meg a lábát.

- a vdk népe, tiszteletben tartva a genfi megállapodásokat, hozzákezdett az újjáépítéshez. befejezték az 1953-ban elkezdett földreformot, hozzáfotak a szocializmus alapjainak lerakásához, s kiemelkedő eredményeket értek el az ipar, a mezőgazdaság fejlesztésében, és az oktatásban egyaránt. az ország déli részének sorsa egészen másképp alakult. az amerikai imperialisták, a korrumpált dél-vietnami bábregszimmet együttműködve, katonai támaszponttá változtatták az országot, kegyetlenül enyomták a népet.

- ahogy fokozódott az amerikai agresszió, erősödött a nép ellenállása, amely 1960-ban tömegmértű felkeléssé szélesedett. megalakult a dnff, amely a dél-vietnami nép hősi harcát irányította az amerikai betolakodók ellen. ez év júniusában megalakult a dél-vietnami köztársaság ideiglenes fennhatalmi kormánya, amely a dél-vietnami nép egyedüli és törvényes képviselője. jelenleg az országgrész területének több mint kétharmada, itt él a lakosságnek több mint a fele - az ideiglenes fennhatalmi kormány ellenőrzése alatt áll. az északi országgrészhez hasonlóan itt is mélyreható társadalmi és politikai átalakulás vette kezdetét. a többi között sor került a földosztásra, megszűnt az éhínség, s emelkedik az élet-színvonal.

ügy

- a hős vietnami nép küzdelme a népek világszerte fokozódó imperialista-ellenes harcának fontos része, nagyszerű fejezete - mondotta ezután. népünk együtt érez a vietnami néppel, igazságos harcában. biztosítjuk vietnami testvéreinket, hogy mint eddig a jövőben is számíthatnak a magyar népköztársaság erkölcsi és anyagi támogatására. a többi szocialista ország is hasonló álláspontot foglal el s ennek szellemében cselekszik. ez az összefogás mérhetetlen erőt jelent a nemzetközi politika küzdőterén. a vietnami nép hősiessége mellett ennek az erőnek is szerepe volt abban, hogy az amerikai agresszorok tárgyaló asztalhoz kényszerültek párizsban. nem a vietnami fél hibája, hogy a megbeszélések nem haladnak előre. az usa szándékosan akadályozza a tárgyalások menetét, mindenféle előrehaladásnak útját állja.
/folyt.köv./

14.30/11

14.30/11
14.30/11

- 24 -

bb. 31./ ajtai ... 2. folyt./ 11

végezetül a szónok hangsúlyozta: nagy nemzeti Ünnepe. kőn szívünk minden melegével köszöntjük a vietnami demokratikus köztársaságot, az egész vietnami népet. a világ haladó erőivel együtt követeljük: az amerikaiak vessenek véget a vdk elleni mindenfajta provokációnak, vonják ki a maguk és csatlósai egységeit dél-vietnamból, tartsák tiszteletben a genfi egyezményeket. befejezésül további nagy sikereket kívánt a vdk dolgozó és harcoló néinek, s kifejezte azt a reményét, hogy vietnam egész földjén győzedelmeskedik a béke, az igazság./mt/

--

bb. 32. hoang luong beszéde

hi/tm/zs/11 cz

1969. szeptember 1.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk hoang luongnak, a vdk budapesti nagykövetének a ma délutáni nagygyűlésen elhangzó beszédét.

keretet később adunk, az anyag feloldásig embargós!

x x x

a vdk kormánya és a vietnami nép meleg, baráti üdvözlését tolmácsolta, s hazája mélységes hálaát, őszinte köszönetét fejezte ki pártunknak, kormányunknak, egész népünknek a vietnami nép igazságos harcához nyújtott támogatásért, testvéri szolidaritásért.

- szeptember 2-a dicsőséges nap a vietnami nép számára - mondotta ezután. ezen a napon jelentette ki Ünnepelesen népünk és a világ előtt, hogy si minh elnök, hogy vietnamnak joga van a szabadsághoz és a függetlenséghez, s valóban, hazánk függetlené és szabaddá vált. vietnam egész népe elhatározta, hogy latba veti minden szellemi és anyagi erejét, s ha kell, feláldozza életét is a függetlenség és a szabadság érdekében.

- az eltelt 24 év során országunk nagy, mérlegható változásokon ment át. harcoltunk a francia gyarmatosítók ellen, és legyőztük őket, s most ismét súlyos harcokat vív népünk az amerikai agresszió ellen. ebben a küzdelemben is helytállunk: az imperialisták - minden erőfeszítésük ellenére - sorozatos kudarccokat szenvednek, s minél inkább fokozzák az eszköztárciót, annál súlyosabbak veszteségeik.
/folyt.köv./
14.37/11

- 25 -

14.30/11
14.30/11

bb. 32. / Hoang Luong ... folyt./ 11.

ezután a vietnami kérdés békés rendezését akadályozó amerikai mesterkedésekről szólt a nagykövet. rámutatott arra, hogy a párizsi konferencián az Egyesült Államok és a saigoni kormány makacsul ellenzi a délvietnami nemzeti felszabadítási front tiz pontból álló javaslatának elfogadását, amely pedig ésszerű, és pozitív megoldásokat tartalmaz, s a nemzeti jog tiszteletben tartása alapján igyekszik nyugvópontot juttatni a problémát. az imperialisták a párizsi tárgyalások elhúzásával időt akarnak nyerni, ahhoz hogy a hberut „vietnamivá”, tehessék: a dél-vietnami bábkormányt és hadseregét meg akarják erősíteni azért, hogy a vietnamiakat egymás ellen használják fel, s neokolonialista rendszerüket fenn tarthassák déln.

a nagykövet hangoztatta, hogy a probléma egyetlen megoldási módját a vdk ismeretes négy pontja és a dnff tiz pontos javaslata tartalmazza. a vietnami nép a világ közvéleményével együtt követeli, hogy az amerikai imperialisták vessenek véget a dél-vietnam elleni agresszióknak, és minden olyan cselekménynek, amely a vdk biztonsága és függetlensége ellen irányul; feltétel nélkül vonják ki csapataikat, valamint a bábkormány hadseregét délvietnamból, hogy végre az itteni lakosság is idegen beavatkozás nélkül, maga intézhesse a saját ügyeit. a vietnaminép hön óhajtja a békét, de valódi függetlenséget, igazi szabadságot követel!

- a vietnami nép a testvéri szocialista országok és a világ békeszerető erői sorában mindig maga mellett érezte a magyar szocialista munkáspárt, a forradalmi munkás-paraszt kormány, a testvéri magyar nép együttérző támogatását, értékes segítségét, az amerikai agresszió elleni harcban épp úgy, mint a szocializmus építésében. meleg, baráti köszönet a vietnami népnek nyújtott támogatásért, amely a proletár-internacionalizmus nagyszerű megnyilvánulása, a népeinket egyesítő harcos szolidaritás hű kifejezése - mondotta befejezésül a nagykövet./mt1/

--

bb. 33. az üzemi balesetokról tárgyalt a szot elnöksége

t sl/tm/1a/11 cz

1969. szeptember 1.

a szakszervezetek országos tanácsának elnöksége hétfőn ülést tartott. a többi között megtárgyalta az üzemi balesetek első félévi alakulásáról szóló tájékoztató jelentést.

/folyt.köv./

14.45/11

14.48
15.30 DM

- 26 -

bb. 33./ az üzemi ... 1. folyt./ 11.

az elnökség megállapította, hogy az ezer munkásra jutó üzemi balesetek száma ez év első felében 11.6 százalékkal kevesebb volt mint a múlt év azonos időszakában, a halálos balesetek száma azonban 3.5 százalékkal emelkedett. gyakoribbá váltak a tragikus végződésű tömeges balesetek, amikor egyszerre három, vagy ennél is több dolgozó veszítette életét. a tömeges, halálos végű szerencsétlenségek oka többnyire a technológiai, üzemviteli utasítások megszegése, a munkabiztonság szempontjából rossz műszaki megoldás, vagy technológia, a laza fegyelem, az ellenőrzés hiánya. a répcelaki szénsavtermelő vállalatnál a berendezések elavultsága és a technológiai utasítás be nem tartása egyaránt közrejátszott a 9 ember életét követelő robbanásban. a nagyalföldi kőolajipari és fűtőgáztermelő vállalat algyői telepén a tiltott helyen való dohányzás miatt vesztett 5 életét 5 dolgozó. a bélapátfalvi cementművek kőbányájában 200 tonna kő omlása három ember életét oltotta ki.

az üzemi halálos baleseteket többnyire az okozza, hogy a tervezés, a termelés szervezése, irányítása során a munkavédelmi, technológiai előírásokat gyakran megszegik, az új műszaki technológiai eljárások bevezetésekor pedig sok esetben elmulasztják a legszükségesebb biztonsági rendszabályok kidolgozását is.

az elnökség szövegátette, hogy bár a vállalatok a korábbinál nagyobb összegeket fordítanak a munkakörülmények javítására, még mindig sok a kerszerűtlen, elvult üzem, az olyan technológiai folyamat, amely veszélyezteti a dolgozók egészségét, testi épségét. a nehéz veszélyes egészségre ártalmas munkahelyeken a munkakerővándorlás és a létszámihiány is igen nagy.

a szakszervezetek a dolgozók szélesebb körű bevonásával a munkavédelmi aktivisták és munkavédelmi őrök segítségével tevékenyen közreműködnek a veszélyforrások feltárásában, a balesetek megelőzésében. az első félév folyamán a munkavédelmi felügyelők különféle baleseti veszélyek miatt 516 esetben függesztették fel a munkát. a komáromi kőolajipari vállalatnál például azért állították le egy üzemszert, mert a fehér olaj előállításánál nagy mennyiségű benzol-gáz szabadult fel és veszélyeztette az ott dolgozók egészségét. az öntődei vállalat soroksári gyáregységében egy olasz gyártmányú maglóvógép alkalmazását tiltották meg mindaddig, amíg azt megfelelő biztonsági berendezéssel el nem látják. a labor műszeripari művek esztergomi gyáregységében nem volt megfelelő az elszívó berendezés az egyik homokfúvó-részlegnél, s hogy a szilikózis veszélynek elejét vegyék, a munkavédelmi felügyelők új technológiai alkalmazására kötelezték a vállalatot - amíg ez meg nem történik, addig a munka is szünetel.

/folyt.köv./

- 27 -

5
15.10/11

15.12
15.30 DM

bb. 33./ az üzemi ... folyt./ 11

a dolgozók egészségét, testi épségét veszélyeztető gondatlanság miatt az első félévben a munkavédelmi felügyelők 164 büntető eljárást kezdeményeztek, szabálysértések miatt 223 esetben szabtak ki pénzbírságot, 228 esetben pedig a felelősök fegyelmi úton történő felelősségrevonását javasolták. felvették a küzdelmet a balesetek eltitkolása ellen is, mert gyakran előfordul, hogy a dolgozót, aki baleset ért az üzemben, rábeszélik, hogy ezt tagadja le, s üzemen kívüli balesetként tartják nyilván.

a szakszervezeti központok többször kezdeményezték, hogy a minisztériumok is tegyenek hatékony intézkedéseket a munkavédelmi helyzet javítására. ez azonban nem mindig volt eredményes. egyes minisztériumok nem tesznek eleget a törvényes rendelkezésekben előírt feladataiknak, nem megfelelően irányítják, értékelik és segítik a vállalatok balesetelhárító munkáját. a minisztériumok egy része csak akkor intézkedik, ha súlyos, a közvéleményt is megrázó tömeges baleset történik.

a szot elnöksége megtárgyalta a budapesti október 17-31 között sorra kerülő 7. szakszervezeti világkongresszus előkészületeit, tárgyalta a szakszervezetek nemzetközi együttműködéséről, s foglalkozott a szakszervezetek országos tanácsa legközelebbi ülésének napirendjével. a tanácsulást szeptember második felében tartják, s a többi között a szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseivel, az első félévi gazdálkodással és az ezzel kapcsolatos szakszervezeti munka tapasztalataival és a szakszervezeti világszövetség 7. kongresszusának előkészületeivel foglalkoznak./mti/

--

bb. 37.pecsenyekacsa dömping gyűrött

vid kz/tné/11 cz

1969. szeptember 1.

tíz-harmincezeres falkákban neveltek pecsenyekacsát az idén a rába és a duna-menti gazdaságok győr-sopron megyében. a rengeteg állatot felvásárló baromfiipari országos vállalat győri gyárában hétfőn már a hétszázézeredik pecsenyekacsa nyakát vágta el, s az év végéig még mintegy 300 ezret vásárolnak fel. az egymillió kacsa jó része zsugorított műanyag csomagolásban fagyasztva külföldi piacra kerül, de még így is bőven jut belőle hazai fogyasztásra./mti/

--

15.10/11

- 28 -

15.10
1530 DM

bb 34. helyreigazítás

je bh -cz

1969. szeptember 1.

augusztus 30-1 bb 31 számú hírünk : nyolc év alatt meghuszosorozódott... Lőrincz Imre nyilatkozata/ negyedik bekezdésének második mondata technikai okokból hibásan jelent meg. a helyes szöveg: „megtörömtette erre a lehetőséget az az eredményes kutatás, amelynek révén a felszaadulás óta hatalmas földgázkészletek birtokába jutottunk, s az a tény, hogy a barátság 1. és rövidesen a barátság 11. vezetőken is érkező olajon kívül néhány év múlva

földgázt is kapunk a szovjetuniótól.,, /mti/

--

bb 35. urh adóval javították budapesten a petőfi adó műsorvételét

1 kf/kf je bh -cz

1969. szeptember 1

hétfőtől, a középhullámon kívül egy ultrarövidhullámú adó is sugározza a petőfi rádió műsorát. az urh adót reggeltől egészen műsorzárásig a 66,62 megaherzen lehet venni. ezzel egy időben az önállóurh műsor vételi frekvenciája 67,4 megaherzre változott; a sztereo kísérleti adások folytatásaként hétköznap 18 órától, szombaton és vasárnap 16 órától ezen vehető az urh műsor.

a posta rádió és televízióműszaki igazgatóságának és a magyar rádió műszaki vezetőinek együttes intézkedése a rádió-előfizetők régi panaszát orvosolja, enyhíti az ugynevezett áthallási problémákat, a fővárosban és környékén javítja a petőfi rádió és egyben az ultrarövidhullámú rádió műsorának vételét. ez azonban azt is jelenti, hogy az adóberendezéseket tartalék nélkül üzemeltethetik, s így esetleges elromlásuk műsorkiesést okozhat. /mti/

--

öb 38. gyöngyösre költözött a mátraaljai szénbányák vállalat

vid-k/tné bh -cz

1969. szeptember 1.

hétfőn gyöngyösre tette át székhelyét a mátraaljai szénbányák vállalat, melynek 1949-től mestanáig petőfibánya volt a központja. az áthelyezés közvetlen összefüggésben van azzal, hogy a visontai külszíni fejtés előkészítésével, megnyitásával gyöngyös környékére tevődött át a lignitbányászat. a tervek szerint 1972-től a visontai thorez külfejtéses bányüzem egymaga négyszer annyi lignitet termel, mint amennyit korábban az összes földalatti vágatok szolgáltatottak a mátra alján./mti/

--
- 29 -

15.35 bh

15.10
1530 DM

bb 36. megkezdődött az őszi vadászat

vidó-kz/tné bh -cz

1969. szeptember 1.

hétfőn megkezdődtek az őszi vadászatok. a pilisben minden eddigi között az idei lesz a leggazdagabb idény. több mint ezer nagyvad - 110 szarvasbika, mintegy 600 suta, 70 murtón és 300 vadászó - vár elejtésre. népes külföldi vendégsereget, többségében nszk-beli és osztrák vadászokat várnak, a sutavadászatba pedig hazai vadásztársaságok is bekapcsolódnak. az idén azért kerülhet puszkavégre ilyen sok állat a pilisi erdőben, mert a parkerdő-gazdaság új feladatainak megfelelően kisebb, de jó minőségű állatok tartására rendezkedik be. a vadászokat tíz festői környezetben elhelyezkedő, szépen berendezett vadászház fogadja. olyan vendég is érkezik, aki 10-14 szarvasbika kilövésére jelentette be igényét. a vadászok gazdag zsákmányra számítanak, mert a területekre kerülő állatok közül több mint 40 éremesélyes.

a kisalföldi állami erdőgazdaság 25 ezer hold kiterjedésű ártéri erdejében ugyancsak megkezdődött a szarvasbögés. hétfőn megérkeztek az első külföldi vadászok is. huszonhat gyönyörű trófeát növesztett szarvasbikát vehetnek puszkavégre. a vadászokat 50 magaslat várta, s 25 kilométernyi cserkésző utat hoztak rendbe, hogy zajtalanul közelíthessék meg a vadakat./mti/

bb 39. sikeresen véget ért a gyermekek nyári kedvezményes üdülése

1 tz/mm je bh -cz

1969. szeptember 1.

szeptember eleje a gyermekek számára nemcsak a tanítás kezdetét hozta meg, hanem természetesen a kedvezményes szakszervezeti üdülés nyári fődíjének végét is. a gyermeküdültetés jelentős részét most is a szot bonyolította le.

a nyári szünet alatt a szot családos üdülőkben mintegy 16 ezer gyermek üdült összesen 21 és félezer mamával és papával együtt. legtöbben a balatoni üdülőkben töltötték el a két hetet, csaknem négyezer család pedig a magaslati helyekre kapott beutalót. sok szot-beutalót láttak vendégül a nyár közepén különböző kollégiumok és szállodák is. a kizárólag gyermekek számára berendezett és fenntartott üdülőkben csaknem 29 ezer gyermek nyaralt. 20 üdülő adott nekik szállást, felerészben a balatonnál, felerészben a magaslati üdülőhelyeken.

a gyermekek egészségének gondozásában, testi épségük megóvásában, nevelésükben 120 orvos, 200 védőnő, 1 500 nevelő és ugyanannyi gondozónő vett részt.

a kis üdülők utolsó csoportja kedden fejezi be pihenését. az ő üdülésük tehát két nappal belenyúlt a tanévbe - de - amint a szot üdülési főigazgatóságán elmondták - az oktatási szervek ezt a kényszerű mulasztást megértéssel vették tudomásul, hiszen a két napos veszteséget még bőven pótolni lehet a tanév végéig./mti/

15.45/11

- 30 -

Kulcs
Köszönöm

bb. 49. legyőzhetetlen a népek szabadságharca - nagygyűlés a vdk kikiáltásának 24. évfordulója alkalmából

t hi/tm/zs/il cz

1969szeptember 1.

a vietnami demokratikus köztársaság kikiáltásának 24. évfordulója alkalmából, hétfőn nagygyűlést tartottak angyalföldön, a magyar hajó- és darugyár művelődési termében. a nagygyűlésen részt vett és az elnökségben foglalt helyet dr. ajtai miklós, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a minisztertanács elnökhelyettese, nagy józsefné könnyűipari miniszter, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, katona imre, a budapesti pártbizottság titkára, dr. trautmann rezső, a budapesti népfront bizottság alelnöke. ott volt hoang-luong, a vdk budapesti nagykövete, le huu van, a délvietnami köztársaság nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és bertil svenström, a stockholmi nemzetközi vietnam bizottság főtitkára is.

a nagygyűlést pandurovits józsef, a szakszervezetek budapesti tanácsának vezető titkára nyitotta meg, majd dr. ajtai miklós mondott beszédet.

/beszédét mai bb. 31-es hírünkben már közöltük, az embargót feloldjuk./

ezután hoang luong, a vdk budapesti nagykövete szövegezt a nagygyűlés részvevőjéhez.

/beszédét ma 1 bb. 32-es hírünkben már közöltük, az embargót feloldjuk./

a nagygyűlés az internacionálé hangjaival zárult.

x x x

a nagygyűlés után a magyar hajó- és darugyár pártbizottsága és vezérigazgatósága a vállalat nagy tanácskozótermében baráti találkozón látta vendégül a nagygyűlés elnökségének tagjait és a megjelent külföldi vendégeket.

a baráti összejövetelen a gyár dolgozói nevében ajándékokat nyújtottak át a testvéri vietnami nép küldötteinek./mti/

-.-

- 31 -

15.45/11
Köszönöm

bb 40. megkezdődött a felsőoktatási kollégiumi bizottság országos konferenciája veszprémben

vid/ká bh -cz

1969. szeptember 1.

hétfőn megkezdődött veszprémben a felsőoktatási kollégiumok, diákotthonok igazgatóinak és diákbizottsági titkárainak országos konferenciája. a háromnapos eszmecsere megnyitóján megjelent pap jános, a veszprém megyei pártbizottság első titkára, dr. polinszky károly miniszterhelyettes, gombár józsef, a kisz központi bizottságának osztályvezetője, dr. káldy pál, a veszprémi vegyipari egyetem rektora.

dr. polinszky károly üdvözlő szavai után dr. széchy éva, az országos felsőoktatási, nevelési munkaközösség titkára tartott előadást. értékelte a másfél évvel ezelőtti gödöllői országos konferencia óta bekövetkezett változásokat, elmondotta, hogy másfél év alatt 60-tól 71-re növekedett a kollégiumok száma. jelenleg főleg az eszmei, politikai nevelés, javult a kollégiumok diákjainak a közösségben végzett önálló alkotó tevékenysége. követendő példának említette az előadó többek között, hogy a marx károly közgazdasági egyetem kollégiumának diákjai rendszeresen segítik a népi ellenőrök munkáját. a debreceni orvosi egyetem kollégiuma a vöröskeresztes oktatásban tevékenykedik, a debreceni agrártudományi főiskola kollégiumának tagjai pedig részt vállaltak a mezőgazdasági üzemek patronálásában. rendkívül jelentősnek tartotta az előadó a budapesti ötvös kollégium kezdeményezését; a diákok felkutatják a középiskolákban a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeit és előkészítik az egyetemi felvételre. hasonló tevékenységet folytat a debreceni, a nyíregyházi tanárképző és a sátorajaujhelyi tanítóképző kollégiuma a falusi paraszt fiatalok között. tevékenységük méltatásakor elmondotta dr. széchy éva, hogy a fizikai dolgozók gyermekei között magas a lemorzsolódás. a fizikai dolgozók gyermekeinek egyötöde a műszaki és orvosi egyetemeken pedig egyharmada a diploma megszerzése előtt abbahagyja egyetemi, főiskolai tanulmányait. az aggasztó jelenség azzal magyarázható, hogy a fizikai dolgozók gyermekei gyakran eleve alacsonyabb felkészültséggel kezdik tanulmányaikat. így nehezebben bírkóznak meg a magasabb követelményekkel. ezért, - hangsúlyozta az előadó - minden szocialista kollégiumnak feladata segíteni a munkás-paraszt fiatalokat.

a hiányosságok között említette, hogy az egyetemi kollégiumok, diákotthonok kulturális tevékenységét még mindig nem hatja át eléggé az eszmei igényesség. bá az utóbbi évben számos kezdeményezés tanúi lehetünk ebben a vonatkozásban is. nyolc budapesti kollégium szocialista szerződést kötött, amely értelmében közösen szerveznek hangversenyeket, különböző színvonalas kulturális műsorokat.

a továbbiakban a konferencia részvevői szekció ülésen beszéltek meg az egyes szakterületek kollégiumainak sajátos problémáit és vitatják meg a kollégiumok új működési szabályzatának tervezetét /mti/

16.00 bh

16⁰³

16¹²

- 32 -

bb 50. sós györgy beszéde, felhívás

vt/tr zs bh -cz

1969. szeptember 1.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk a nemzetközi antifasiszta nap alkalmából rendezett nagygyűlés szónokának dr. sós györgy rendőrvezérőrnagynak, a budapesti rendőrfőkapitányság vezetőjének, a magyar partizán szövetség alelnökének beszédét. és a gyűlésen elfogadásra kerülő felhívást. keretet később adunk. e m b a r g ó : feloldásig!

x x x

bevezetőben arról beszélt, hogy a mi nemzedékünk a multat soha nem fogja elfelejteni, hiszen vérében van még annak minden mozzanata, tette annak minden szörnyűségét. ez magyarázza, hogy tiltakozunk a háborus bűnök elévülése ellen, s követeljük azoknak a háborus bűnösöknek szigorú megbüntetését, akik embermilliók pusztulásáért, anyagi és kulturális értékek megsemmisítéséért felelősek

a magyar népköztársaság kormánya igen nagy jelentőségűnek tartja az egyesült nemzetek szervezete 1968 november 26-án elfogadott határozatát, amely szerint a háborus és az emberiség elleni bűntettek elévülhetetlenek. magyarországon következetesen érvényt szerezünk annak az elvnek. hazánkban 1968 végéig 20.941 személyt ítéltek el jegerősen háborus, vagy népellenes bűntett miatt, jóllehet hazánkban ma már csak kis számban derül fény ilyen cselekmények elkövetőire, ma is kötelességünknek tartjuk, hogy fellépjünk az ilyen bűnözőkkel szemben.

a második világháború szörnyűségeire emlékeztetett ezután a szónok. a második világháborúban 54 millió halott volt, 28 millióan váltak rokkanttá, s a fasiszta éveiben több mint 26 millió embert hurcoltak koncentrációs táborokba, 11 milliót pedig megsemmisítettek gázkamrákban, felakasztották, agyonlőttek, vagy más módon pusztították el.

népünk soha nem felejtetheti el; hogy több mint félmillió magyar felnőtt lakosságának 8 százaléka pusztult el, hazánk s anyagi veszteségeink is óriásiak voltak.

az emberiség szerencséje, hogy a szörnyűség éveiben volt olyan erő, amely szilárdan szembeszállt a fasiszmissal: a szovjetunió hős népe és azok az antifasiszta harcosok, akik bátran, életüket is tétve harcoltak a fasiszmissal szemben. amikor a szovjetunió és a szövetséges államok leverték a német fasiszmust, az egész emberiség azt remélte, hogy a fasiszmus soha többé nem fog ujjaledni.

kockára

/folyt. köv./
16.10 bh Hc 17^h

- 33 -

bb 50. /sós györgy beszéde... 1. folyt./ bh

vádoljuk az imperializmust, mert újabb és újabb kísérletet tesz, hogy a fasizmus erőit újjáélessze s ezzel meghosszabbítsa saját életét. a jaltai deklarációban és a potsdami egyezményben az az ígéret áll, hogy a náciizmust és a fasizmust egyszer s mindenkorra kiirtják. ahol azonban az imperializmus a hatalom, a náciizmus bohózatává vált. ez történt nyugat-németországban; s spanyolországban és portugáliában sem szüntették meg a fasiszta rendszert, hanem megszilárdították. nyugat-németországban és más imperialista államokban akadálytalanul fejlődnek a neofasiszta mozgalmak.

a fasizmus az emberiség elleni bűn volt, és a jövőben is az marad. az emberiségnek - saját érdekében- soha nem szabad elfelejtene a fasizmus okozta szörnyűségeket. az nszk-ban csak a háborus bűnösök csekély hányadát vonták felelősségre. a náci diktatura idején körülbelül egymillió személy követett el bűnöket, de közülük csupán 77 000 ellen indítottak eljárást. ezek közül is mindössze 6192-öt ítéltek el, a többit felmentették, 114-en pedig „meguszták”, pénzbüntetéssel. ugyanakkor 1951 óta nyugat-németországban 200 000 bírósági eljárást indítottak 65 000 nyugatnémet állampolgár ellen antifasiszta és más progresszív tevékenység miatt. nagy számban töltenek be náci bűnösök vezető állást még ma is a bonni államapparátusban. - a hivatalos nyugat-német kormánykörök revansista, militarista politikája fokozatosan megteremtette a neofasizmus újjáéledésének előfeltételeit, lehetővé tette egy olyan párt, - az ndp - működését, amelynek nyilvánosságra hozott programjában szerepel a fasizmus újjáélesztése.

a második világháború után az imperialisták több mint 80 helyi háborút robbantottak ki, ezek közül a legszennyesebb az, amit az egyesült államok a vietnami nép ellen folytattak. az usa még soha nem viselt olyan hosszú és olyan nagy veszteségekkel járó háborút, mint vietnamban. az emberiség elleni büntett az, amit ott elkövetnek.

- pártunk és népünk legjobbjai harcoltak a fasizmus barbársága ellen a spanyol polgárháborúban, a második világháború különböző küzdelesein és álltak az elmúlt negyed században is mindig az emberi haladás oldalán tettekkel és kezdeményező erővel. a mai antifasiszta napon gyűlésünkön megfogadjuk: minden eszközzel üldözni fogjuk a fasiszta bűnöket és bűnösöket. ott leszünk azok között, akik újra és újra teleplezik az imperializmus, a fasizmus gonoszait. mi, magyar antifasiszták továbbra is erőnkhez és lehetőségeinkhez képest harcolunk a fasizmus minden megnyilvánulása ellen.

/folyt. köv./

- 34 -

bb 50. sós györgy ... 2. folyt./ bh

a gyűlés résztvevői ezután felhívást fogadtak el, amely egyebek közt hangsúlyozza: nem feledjük el a múltat, nem bocsátunk, mert nem bocsáthatunk meg embermilliók gyilkosainak. a mai nemzetközi antifasiszta napon felidézzük a fasizmus elleni harc hősi hagyományait. e harc hagyományaihoz hiven felemeljük tiltakozó szavunkat a fasiszta bűnösök mentegetésé, a fasizmus újjáélesztése, a fasiszta barbárság mai jelentkezése ellen. harcba hívunk minden becsületes embert a fasizmus újjáéledése ellen, egy újabb háborus katasztrófa elhárításáért. követeljük: a régi és az új háborus bűnösök megbüntetését. minden ország mondja ki a háborus bűnök elvéülhetetlenségét és vonja felelősségre a még szabadon járó gyilkosokat. egyetlen háborus bűnös se kerülje el méltó büntetését. az antifasiszta harc hagyományaihoz hiven felhívunk mindenkit, akinek szívében a béke, a szabadság, a demokrácia, tegyen meg mindent a háború, a fasizmus erőinek leleplezéséért, elszigeteléséért. követeljük a vietnami és az izraeli agresszió haladéktalan megszüntetését, következményeinek felszámolását. támogatjuk a demokratikus hagyományokkal rendelkező görög nép antifasiszta küzdelmét, követeljük a görög fasiszta diktatura nemzetközi elítélését./mti/

--

bb 41 új gumilipari szaküzlet a nagymező utcában

t tz/mm je bh -cz

1969. szeptember 1.

új szaküzletet nyitott hétfőn az országos gumilipari vállalat a nagymező utcában. a cordatic abroncsüzlet, illetve a jókai téri bemutatóterem közelében nyílt új üzlethelyiségben háztartási és közszükségleti gumiarúkat mutatnak be és adnak el.

az új üzletnek bizonyos mértékig kísérleti jellege van. egyrésze itt igyekeznek kialakítani a megbízható piackutatás legjobb módszereit, állandóan figyelve a vásárlók igényeinek alakulását, másrészt bevezetik az utánvétellel való eladást úgy, hogy írásbeli megrendelést is készségesen teljesítenek postán az ár későbbi kiegyenlítése mellett. egyébként ennek az üzletnek a tapasztalatait felhasználva kívánnak a jövőben hasonló szaküzleteket nyitni vidéki városokban is./ mti/

--

- 35 -

ke 173

bb. 42. magasabb ösztöndíj-kategóriába sorolták a sütőipari szakmunkás tanulókat

1 sb/tm/le/gy/cz

1969. szeptember 1.

a sütőipar fejlesztéséről szóló kormányhatározat alapján a gazdasági miniszter új utasítást adott ki, amely szerint felemelték a sütőipari tanulók ösztöndíját. az új rendelkezés szerint a mezőgazdasági tanulóknak - kohász- és üvegfuvar - előírt bér- és ösztöndíj-tételek, tehát a korábbinál két kategóriával magasabb osztály alapján kell megállapítani a sütőipari tanulók ösztöndíját. ez az intézkedés átlagosan havi 80-100 forinttal növeli a tanulóknak jövedelmét, de természetesen a jó tanulmányi eredményeknek megfelelően ennél magasabb keresetet is elérhetnek. további jelentős kedvezményt nyújt az intézkedés azáltal is, hogy a sütőipari tanulókat ezentúl nemcsak tanulmányaik utolsó félévében, hanem a teljes utolsó évfolyamban is a szakmunkás-bérezés szerint fizethetik - az óraterveben előírt gyakorlati foglalkoztatási idő után - a vállalatok. ezenkívül a tanulásban és a munkában elért eredményeknek megfelelően jutalmat, prémiumot is adhatnak a tanulóknak. az új miniszteri utasítás szeptember 1-én lépett érvénybe./mti/

..

bb. 43. harmincegy millió forint értékű ruházati termék exportra

vid-kz/tné/gy/cz

1969. szeptember 1.

megkötötte eddigi legnagyobb export üzletét a szovjet külkereskedéssel a vas megyei styl ruházati vállalat. a szerződés szerint 1970-ben 31 millió forint értékű ruházati terméket - egyebek között 32 ezer női kabátot, 12 ezer férfi öltönyt - szállít a szovjetunióba a vállalat./mti/

..

bb. 45. kettős plüss velur szőnyeg is készül sopronban

vid-kz/tné/gy/cz

1969. szeptember 1.

újabb hazailag gyártott szőnyegfajtával - kettős plüss velurral - bővítik a választékot a latex soproni gyára. az e célra vásárolt ndk gyártmányú szőnyegszövő gép próbajáratása befejeződött, s szeptember elsején megindult a termelés. az első sopronban készült kettős plüss velur szőnyeget az őszi vásáron már értékesítik az érdeklődők./mti/

..

ke 1720

- 36 -

bb. 44. garázsok társadalmi munkában

vid-kz/tné/gy/cz

1969. szeptember 1.

garázsépítési közösséget szervezett a magyar autóklub vas megyei szervezetének szombathelyi derkovits lakótelepi autós csoportja. a közösség tagjai társadalmi munkában készítettek el a garázssterveket. a tanácstól engedélyt kaptak egy szanálásra itélt ikerház lebontására, illetve arra, hogy a bontási anyagot garázsépítésre használják fel. a városi tanács vállalta továbbá, hogy kiépíti a garázsok felüljáróját, gondoskodik az anyagok helyszínre szállításáról, továbbá arról, hogy a mosásra szükséges víz rendelkezésre álljon. a tervek szerint 94 egyszintes ugynevezett sorigarázs épül fel ilyen módon a tanács által támogatott társadalmi munkával. a garázs-soron az autóklub műszaki bázisállomást is kialakít, ahol a klubtagok ingyen végezhetnek majd el bizonyos ellenőrzéseket./mti/

..

bb. 46. gázfűtés a hetesi termelészövetkezetben

vid-kz/tné/gy/cz

1969. szeptember 1.

somogy megye mezőgazdasági üzemében is megkezdte térhódítását az egyik legolcsóbb fűtőanyag, a földgáz. elsőként a hetesi egyesült erő termelészövetkezet szárító üzemében vezették be a szomszédos mezőcsokonyai gázmezőről. a szárító üzemben pillangós takarmányokból és szemes terményekből vonják majd el a felesleges nedvességet./mti/

..

bb. 53. szeptemberi ibusz-különvonatok

k tz/gk/le/gy/cz

1969. szeptember 1.

az ibusz budapestről szeptember 7-én egerbe, 14-én drégelypalánkra, 28-án pedig sopronba indít különvonatot. az egri és a soproni különvonatokhoz helyi idegenvezetővel városnézést szervez./mti/

..

ke 1720

- 37 -

bb 47. évadnyitó társulati ülés a szegedi nemzeti színházban

vid/ká bh -cz

1969. szeptember 1.

a szegedi nemzeti színház hétfőn tartotta évadnyitó társulati ülését, amelyen Bodvai Ferenc igazgató ismertette az műsor-tervet, az idényben öt zenés mű és hat prózai darab bemutatóját vet-ték tervbe. emellett az európai híró pécsi bállettel szerződést kötöttek, s az együttes havonta két előadást tart szegeden.

a színház október 11-én nyitja kaput. Móra Ferenc: négy apának egy leánya című elbeszélése Mórincz Lili dramatizálásában kerül színre. az operák között az eredeti bemutató óta először szegeden adják elő Erkel Ferenc: „Sarlota, -ját. a verbunkos toborzó zenére épült vígopera hangszerelés - valamint szövegkorrekciójára Vaszy Viktor illetve Romhányi József vállalt-kozott. a szegedi nemzeti színház felkérésére Mocsár Gábor ha-zánk felszabadulásának 25-ik évfordulójára az 1944-es szegedről - helyi anyag felhasználásával új drámát írt „mindenki városa, címmel.

változást jelent az évadban a szegedi kamaraszínház teljes felújítása, bővítése. ezért egy évig csak a nagyszínházban lesz-nek előadások.

a korábbi évektől eltérően az új évadban minden nap próbálnak és minden nap játszanak a színházban. az évad szegedi befejezése után, május 1-től az egész társulat Csongrád megye városaiba: Hódmezővásárhelyre, Makóra, Sentesre és Csongrádra költözik, s rendszeresen ott tart előadásokat./mtl/

--

bb 48. magyar demográfus küldöttség utazott hétfőn Londonba

k sl/mm je bh -cz

1969. szeptember 1.

a nemzetközi népességtudományi unió kongresszusára.

a delegációt dr. Szabad Egon, a központi statisztikai hivatal elnökhelyettese, a népességtudományi kutató intézet igaz-gatója vezeti./mtl/

--

16.50 bh 41 1730

- 38 -

bb 52. bayer-hét a technika házában

t tz/gk je bh -cz

1969. szeptember 1.

hétfőn délelőtt Bayer-hét kezdődött Budapesten a technika házában. a Leverkuseni Nyugátnémet cég szakemberei péntekig na-ponta tartanak előadásokat a különböző iparágakat érdeklő gyárt-mányokról, elsősorban szerkezeti vegyi anyagokról. ugyancsak a technika házában kiállítást is rendeztek az előadássorozat illusztrálására.

az eseménysorozattal, amint annak megnyitása alkalmával, elmondották, a magyar szakembereket kívánják tájékoztatni arról, hogyan milyen termékekkel tart lépést a százéves cég a rohamos technikai fejlődéssel.

a kiállítás legszembeütőbb, középponti helyén bemutat-nak egy olyan autót, amelynek a futóművön és a motoron kívül minden alkatrésze, tehát alváza, karosszériája, belső szerelése, különböző szerelvényei stb. mind műanyagból, mégpedig a Bayer cég által gyártott műanyagokból készültek./mtl/

--

bb 55. szociálpolitikai szakigazgatási szervezetet kell létrehozni - rendkívüli ülést tartott a Bács-Kiskun megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/ká bh -cz

1969. szeptember 1.

hatékonyabbá, koordináltabbá kell tenni a szociális gondoskodás eszközeit Bács-Kiskun megyében. ez a megállapítás jellemezte a megyei tanács végrehajtó bizottsága hétfőn megtartott rendkívüli ülésének előterjesztését, javaslatait és határozatait. alapos felmérés után került sor a megye szociálpolitikai helyzetének megtárgyalására: csaknem ezer - hat-hétgyermekes - nagycsalád életkörülményeit vizsgálták meg. kitűnt, hogy mintegy háromnegyed részük egyszobás, komfort nélküli lakásban él, s hogy gyermekeik alig 1,4 százaléka tanul tovább az általános iskola elvégzése után. részletesen foglalkozott az ülés az általános ifjúságvédelem problémáival, az állami gondozottakkal, a testi és szellemi fogyatékosok nevelésének kérdéseivel, a csökkent munkaképességű felnőttek helyzetével. arra a megállapításra jutottak, hogy a támogatásra szorulókat valamennyi kategóriájában sok még a megoldatlan probléma. ezért hatékonyabban kell alkalmazni a rendelkezésre álló eszközöket, ami viszont csak úgy lehetséges, ha megszüntetik a szociális gondoskodásra jellemző jelenlegi szétaprózottságot. mindenekelőtt a megyei, járási és városi tanácsoknál olyan új, önálló szociálpolitikai szakigazgatási szervezet rehozása kívánatos, amely képes összehangolni a gyermek- ifjúság- és felnőttvédelem feladatainak megoldásához igénybe vehető állami, vállalati, szövetkezeti és társadalmi erőket./mtl/

--

- 39 -

ke 1770

bb. 20. / megkezdődött.... 1. folyt./ gy

több vidéki városban és faluban új oktatási intézményt avattak az 1969-70-es tanév kezdetén. a miskolci szentpéteri kapui új városnegyed tizenhat tantermes általános iskolával gazdagodott. borsod megyében - elsősorban az aprófalvas abauji és zempléni részekben - új körzeti iskolákat szerveztek, s így a jobb tanulási lehetőséget nyújtó felsőtagozatos iskolák száma meghaladja a nyolcvanat. a falusi gyerekek részére szendrőn új diákokthont nyitott, míg a gönci kollégiumot százhusz személyre bővítették. a borsodi középiskolákban mintegy huszezer diák kezdte meg a tanulást. elsősorban a szakközépiskolák iránt volt nagy az érdeklődés, de a gimnáziumokban is - többek között a miskolci földes ferenc gimnáziumban - az első osztályok számát a nagyszámu jelentkezőre tekintettel növelni kellett.

a fejér megyei vértessacska és mezőszilas általános iskoláinak számára kettős ünnep volt a tanévnyitó: ezen a napon vették ugyanis birtokukba új négytantermes iskolájukat. dunaujvárosban elkészült a tizenhárom tantermes és hét tanműhellyel felszerelt ipari szakközépiskola. székesfehérvárott - amely valóságos „iskolavárossá”, fejlődött az elmúlt években - megkezdődött a tanítás az új malomipari szakközépiskolában.

egerben új ipari szakközépiskola nyitott, ahol mintegy 520-an tanulnak a gépipari és az elektroműszerész tagozatokon. az intézmény az idén az egri dobó istván gimnázium igazgatóságának irányításával működik. a most elkészült iskola része a folyamatosan épülő hatalmas iskolaközpontnak, amelyre összesen mintegy 45 millió forintot költenek.

szabolcs-szatmár megyében mintegy kilencvenezer általános és több mint tízezer középiskolás vett részt a hétfői tanévnyitó ünnepségeken. a középiskolák első évfolyamain 3 400-an kezdik meg a tanulást - 200-zal többen, mint a múlt évben. több mint ezer diák a szakmai képzést nyújtó szakközépiskolai osztályokban tanul. tovább javultak a megyében az oktatás személyi és tárgyi feltételei. sok új nevelő - köztük 44 fiatal középiskolai tanár - lépett először katedrára.

/folyt. köv./

bb. 20. / megkezdődött.... 2. folyt./ gy

nyiregyházán új tizenhat tantermes gimnázium és szakközépiskola kezdte meg működését. ez tehermentesíti a vasvári páál gimnáziumot, amelynek természettudományi tagozatai és h iradástechnikai szakközépiskolai osztályai az új iskolában kaptak helyet. a tanárképző főiskola jelenlegi épületének szabad termeiben új szakközépiskolai osztályként építőipari tagozat indul, ugyanott kap helyet a kossuth szakközépiskolából kivált vizügyi tagozatnak mind a négy évfolyama. nyírmihálydiban - a megyei, a járási és a községi tanács összefogásának eredményeként - tanyai kolégium nyílik.

ugyancsak hétfőn nyitotta meg kapuit a tízmillió forintos költséggel épített dorogi gimnázium. komárom megye kilencedik gimnáziumában nemcsak a község fiataljai tanulnak, hanem a környékbeli falvak diákjai is. ezzel némileg csökkentik az esztergomi középiskolák zsúfoltságát.

az 1969/70-es tanévnyitóra jelentősen bővült zala megye iskolahálózata is. zalagegerszegen 8 tanteremmel bővítették a landorhegyi általános iskolát, felavatták az új 16 tantermes építőipari szakközépiskolát és 10 tanteremmel kétszeresére bővítették a már működő ipari tanuló iskolát. nagykanizsán, a megye másik városában a jövő szakmunkásai a most épült 16 tantermes ipari tanuló iskolát vették birtokukba. a hátrányos helyzetű falusi fiatalok segítésére újabb diákokthont nyitottak nagyrécsén.

hajdu-bihar megyében négy új oktatási intézményt avattak szeptember 1-én. berettyóújfaluban 12-, biharkeresztesen nyolc tantermes gimnáziumban kezdődött meg a tanítás. konyáron és nyírmártonfalván 4-4 tantermes általános iskolát adtak át rendeltetésüknek.

somogy megye általános és középiskoláiban, valamint szakmunkásképző intézeteiben a tanév kezdetéig mintegy 13 millió forintot költöttek felújításokra, felszerelésekre. fonyódon, tabon és kaposfőn 18 új általános iskolai tantermet létesítettek. a megye középiskoláiba beiratkozott 1 745 első osztályos közül 780-an szakközépiskolákban kezdték meg az első évet - majdnem kétszázal többen, mint tavaly.

a vas megyei vépen az ország legnagyobb növénytermesztő gépész szakmunkásképző intézete hétfőn új iskolában kezdte meg a tanévet. a 14 tanteremmel bővült iskolában 725 győr-sopron, vas, veszprém és zala megyei hallgató sajátítja el a növénytermesztő gépész szakmát. új iskolában kezdte meg a munkát szombathelyen 2 600 szakmunkás tanuló. a huszmillió forintos költséggel épült intézményben hatvankét szakmát sajátítanak el a fiatalok.

/folyt. köv./

bb. 20. / megkezdődött.... 3. folyt./ gy

békés megyében most lépték át először az általános gimnáziumok kapuit a megyei tanács ösztöndíjasa. a tavasszal hozott határozat alapján az idén 20 első osztályos havonta 300-300 forintos támogatásban részesül. a létszám négy év múlva lesz teljes, amikor az általános gimnáziumok négy osztályában összesen 80 ösztöndíjas diák tanul majd békés megyében. az új tanév néhány újdonsággal is szolgál békésben. a középiskolák után - kiérletképpen - általános iskolában is megpróbálkoznak a szakosított tantervű oktatással. békéscsabán egy matematika tagozatos hetedik osztály és egy angol tagozatos harmadik osztály nyílt az új tanévben./mti/

bb. 51. antéket rendeznek a növekvő villamosenergia igény kielégítésének lehetőségeiről - sajtótájékoztató a magyar elektrotechnikai egyesületben

t tz/gk/ie/gy/cz

1969. szeptember 1.

előrelátható, hogy az ország villamosenergiafogyasztása a következő években és évtizedekben rohamosan növekszik. számítások szerint az 1970. évi 2 950 megawattos országos terhelés öt év alatt 4 300 megawatttra nő. a növekvő igények kielégítésébe kapcsolódik be majd a végső kialakulásában 800 megawattos gyöngyösi erőmű, a dunamenti erőmű 2. lépcsője pedig 860 megawattal, s ehhez járul még a villamosenergia-behozatal, amely 625 megawattal 815 megawatttra növekszik. a következő tervidőszakokban is rohamos lesz a fejlődés, úgyhogy 1990-ben a terhelés már körülbelül négyszerese lesz a mostaninak. ennek megfelelően a beruházások költsége is évről-évre növekszik: 1970-ben a tervek szerint 3,7 milliárd, egy évtized múlva viszont már 7,4 milliárd forint körül lesz.

mindezeket a technika házában a szeptember 8-án tartandó ankét rendezői mondták el hétfőn délelőtt a magyar elektrotechnikai egyesületben tartott sajtótájékoztatón.

ezen az ankéton, amelynek középpontjában a „villamosenergia rendszer forrásoldali távlati fejlesztésével, kapcsolatos kérdéseket állították, az előrelátható fejlődés menetét, az 1975-ig megoldandó feladatokat és a további esztendőkre váró teendőket vitatják meg az érdekelt szakemberek./mti/

- 42 -

bb 54. néhány napra jó időt ígér a meteorológia

1 tz/gk je bh -cz

1969. szeptember 1.

a meteorológusok elkészítették péntekig szóló „középtávu„ előrejelzésüket. eszerint a következő napokban a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek előreláthatólag 10-15, a legmagasabb nappali hőmérsékletek pedig 23-28 fok között lesznek. öt milliméteres, vagy azt meghaladó csapadék az ország területének csak 25 százalékán várható.

ez az előrejelzés is azt bizonyítja, amit rajkai ödön, a központi meteorológiai intézet tudományos főmunkatársa mondott el tájékoztatásul, hogy tudniillik időjárásunk legalábbis néhány napig az időszaknak megfelelő lesz. azok a hűvös légtömegek ugyanis, amelyek a múlt héten meggyötörték közép-európát, most nyugatlomba jutottak, a kialakult leszálló légmozgás hatására pedig derültebb, szárazabb lesz az időjárás, és a hét elején mért hőmérsékletek nagyjából már megfeleltek a naptár szerinti értékeknek.

ugyancsak száraz, derült idővel kezdődött a hét nyugat-európában, de főleg a szovjetunió európai területének délkeleti részén, ahol tovább tartották magukat a napok óta ismétlődő 35 fok fölötti maximumok. a hűvös légtömegek ugyanis jóval északabbra költöztek, s Izlandtól a norvég tengeren és skandinávián át a szovjetunió európai területének középső és északi részeire áramlottak be. ennek megfelelően ezeken a területeken erősen felhős volt az idő, sokfelé esett, néhol - különösen a norvég tengerparton - viharos erejű nyugati-északnyugati szél fújt, s a hőmérséklet a 20, sőt néhol a 15 foknál sem emelkedett magasabbra.

házánkban szombat reggeltől hétfő délutánig egyetlen csepp eső sem hullott, a hőmérséklet pedig már vasárnap többfelé elérte a 26-27 fokot, hétfőn pedig általában 24-28 fok közti maximumokat mértek. jellemző, hogy hétfőn a sokévi följegyzések szerint budapesten 24.6 fok lett volna az átlagos maximum, a valóságban viszont meghaladta a 26 fokot is./mti/

- 43 -

1969. szeptember 1. 42 19 30

bb 56. Ünneplés tanévnyitó a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen

t fe/gk zs bh -cz

1969. szeptember 1.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen hétfőn tartották a tanévnyitót, amelyen szabó kálmán, az egyetem rektora mondott beszédet. beszámolt arról, hogy az 1969-70-es tanévben az első évfolyam nappali és esti-levelező tagozatára 550-550 hallgatót vettek fel, 1400, illetve 1500 pályázó közül. a rektor felhívta a fiatalok figyelmét, hogy az egyetem magas tanulmányi követelményeket támaszt a hallgatókkal szemben, mivel az új mechanizmus körülményei között társadalmunknak jólképzett közgazdászokra van szüksége. megemlítette, hogy évek óta két és fél-szeres túlkéréslet mutatkozik a végzett közgazdászok iránt.

a továbbiakban bejelentette, hogy az egyetemen a nappali tagozatokon és az esti tagozaton egyaránt jóval több mint 2000-en folytatják tanulmányaikat. a hallgatók együttesen elérik a 4500-at. az idén tovább nő a vidéken dolgozó esti-levelező tagozatos hallgatók aránya. javul a hallgatók kollégiumi ellátottsága: az új tanévben megnyitja kapuit a 400 hallgatónak otthont adó kinizsi utcai kollégium.

szóma

a tanév feladatairól szólva a rektor fontos tennivalóként jelölte meg az egyetem kutató kapacitásának kiépítését, illetve bővítését, a tudományos munka elmélyülését. emlékeztetett arra, hogy az egyetem lenin születésének 100. évfordulója és hazánk felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére tudományos ülészeket rendez.

a megnyitó résztvevői kegyelettel emlékeztek vajda imre professzorról, az egyetem most elhunyt tanáráról. ezt követően az egyetem elsőéves hallgatói fogadalmat tettek. az ünnepség az internacionális hangjaival ért véget./mti/

--

- 44 -

17.00 4c 1970

bb 57. az emberiségnek soha nem szabad elfelejtenie, milyen szörnyűségeket okozott a fasizmus - naggyűlés a nemzetközi antifasizista nap alkalmából

t vt/tr zs bh la

1969. szeptember 1.

a magyar partizán szövetség és a nácizmus üldözötteinek bizottsága, az országos béketanáccsal és a magyar jogász szövetséggel közösen - a nemzetközi antifasizista nap alkalmából - hétfőn délután naggyűlést rendezett a vasas szakszervezet székházának dísztermében. az elnökségben foglalt helyet gáti ödön, a nácizmus üldözöttei bizottságának elnöke, terényi istván, az országos béketanács alelnöke, vágó ernő ezredes, a magyar partizán szövetség titkára, továbbá több más ismert közéleti személyiség.

bodor tibor színművész szavazata után dr. markója imre, az igazságügyminiszter első helyettese üdvözölte a résztvevőket, majd dr. sós györgy rendőrnagy, a budapesti rendőrfőkapitányság vezetője, a magyar partizán szövetség alelnöke mondott beszédet. a beszédet, továbbá a gyűlésen elfogadott felhívást előző kiadásainkon közöltük, az embargót feloldjuk.

a lelkes hangulatu gyűlés dr. markója imre zárószavával ért véget./mti/ ama

bb 58. felmentés - kinevezés

gk zs bh la

1969. szeptember 1.

az elnöki tanács - a külügyminiszter előterjesztésére - esztergályos ferenc nagykövetet, érdemeinek elismerése mellett, más fontos megbízatása miatt felmentette a magyar népköztársaság stockholmi nagykövetsége vezetésére és a magyar népköztársaság az izlandi köztársaságban való képviselőjére kapott megbízatása alól. ezzel egyidejűleg nagy bétát rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté nevezte ki és megbízta a stockholmi magyar nagykövetség vezetésével és a magyar népköztársaság képviselőjével az izlandi köztársaság területén./mti/

--

18.00 bh 4c 1970

- 45 -

bb 63. ismét megkezdődött a termelés a jászberényi hűtőgépgyár hűtőszekrény-üzemében

vid/fm bh -cz

1969. szeptember 1.

hétetes szünet után hétfőn ismét megkezdődött a termelés a jászberényi hűtőgépgyár hűtőszekrény üzemében: belföldi szükségletre naponta 600 darab 125 és 150 literes, korszerű, szép kivitelű háztartási hűtőgépet gyártanak. a tizennégy napos szünet alatt szabadságra bocsátották a hűtőszekrény üzem mintegy 650 dolgozóját és ez idő alatt elvégezték a hűtőgép futószalagjainak, gyártó berendezéseinek évi nagy karbantartását. azért választják a tmk időpontjait augusztus második felét, mert a hűtőgép vásárlás dömpingje addig már lezárul, ugyanakkor az üzem dolgozói is még viszonylag jó időben tölthetik el nyári szabadságukat.

a hazai szükségletek kielégítésén kívül a harmadik negyedévben mintegy nyolcezer háztartási hűtőgép készül külföldi megrendelésre is./mtl/

bb 64. tizenegy ország tudósai a biológiai intézetben - emlékezés biológiai szimpózium tihanyban

vid/fm bh -cz

1969. szeptember 1.

emlékezés - biológiai szimpózium kezdődött hétfőn tihanyban, a magyar tudományos akadémia biológiai kutató intézetében. a négy napos tudományos eszmecsere az ötvös Loránd tudományegyetem összehasonlító élettan tanszéke és a tihanyi biológiai intézet rendezte az mta, támogatásával. a 11 országból érkezett 35 kutatót neves hazai és külföldi szakembereket - dr. ádám györgy professzor, az ötvös Loránd tudományegyetem tanszékvezetője, és dr. salánki jános, a tihanyi biológiai intézet igazgatója közönlötték, majd dr. szentágothai jános akadémikus, a magyar tudományos akadémia biológiai tudományok osztályának titkára üdvözölte a résztvevőket. a megnyitó előadások hangsúlyozták, hogy jelentőségéhez mérten aránylag kevés ismeret áll rendelkezésre az emlékezés-tanítás biológiájának területén. ezért is nagy jelentőségű ez a szimpózium, mert a legújabb kutatási eredmények egyeztetését, szintézisét teszi lehetővé a tudósok személyes találkozása révén.

az első napon hydén professzor, a svédországi göteborgi egyetem hisztológiai intézetének vezetője tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást.

/folyt. köv./ ke 1969

- 46 -

bl 64. / tizenegy ország ... 1. folyt./ bh

a nemzetközi tanácskozás csütörtökön fejeződik be. addig összesen 35 előadás hangzik el, amelyek beszámolnak arról is, hogy a különböző laboratóriumokban miképpen sikerül, avagy nem sikerül a kísérleti állatok emlékezési funkcióit serkenteni a tanított állatok agykivonatának befecskendezésével, ebben a témakörben több amerikai, dán és magyar professzor számol be tapasztalatairól./mtl/

---

bb 65. magyar vezetők távirata a vdk megalakulásának évfordulója alkalmából

gk zs bh la

1969. szeptember 1.

ho si minh elvtársnak, a vietnami dolgozók párja központi bizottsága elnökének, a vietnami demokratikus köztársaság elnökének,

pham van dong elvtársnak, a vietnami demokratikus köztársaság miniszterelnökének,

h a n o i

kedves elvtársak!

a vietnami demokratikus köztársaság megalakulásának 24. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány, az egész magyar nép nevében forró, testvéri üdvözlésünket küldjük önöknek, a szabadságért, a függetlenségért, az emberi haladásért harcoló vietnami népnek.

a felszabadulása óta eltelt 24 év alatt a bátor és szabadságszerető vietnami nép a vietnami dolgozók pártja vezetésével hősiességgel védelmezte hazája függetlenségét és eltökélten haladt előre a szocializmus építésének útján. örömmel állapítjuk meg, hogy a vietnami népnek az amerikai imperialisták és zsoldosaik agressziója ellen vívott hősi harca az elmúlt év során is új, nagy győzelmeket aratott katonai, politikai és diplomáciai téren egyaránt.

/folyt. köv./ ke 1969

- 47 -

bb 65. /magyar vezetők... 1. folyt./ bh

kedves elvtársak!

a testvéri vietnami nép nemzeti ünnepén, a magyar szocialista munkáspárt, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány és az egész magyar nép nevében teljes testvéri szolidaritásunkról biztosítjuk önöket, a harcoló és építő vietnami népet az amerikai imperialisták elleni igazságos küzdelmében. következetesen támogatjuk a vietnami demokratikus köztársaságnak a vietnami kérdés rendezésére vonatkozó álláspontját, követeljük az amerikai és más külföldi csapatok haladéktalan kivonását dél-vietnamból, a genfi egyezmények tiszteletben tartását, az internacionalizmus eszméitől vezérelve a magyar nép a jövőben is erejéhez mérten minden segítséget és támogatást megad az agresszió visszaveréséhez, a vietnami demokratikus köztársaság függetlenségének megvédéséhez.

szilárd meggyőződésünk, hogy a vietnami nép igazságos ügye győzedelmeskedik.

testvéri üdvözléssel

kádár jános,

a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának első titkára,

losonczi pák,

a magyar népköztársaság elnöki
tanácsának elnöke

fock jeno,

a magyar forradalmi munkás-paraszt
kormány elnöke.

x x x

a vietnami nemzeti ünnep alkalmából péter jános külügyminiszter táviratban üdvözölte nguyen duy trinh-t, a vietnami demokratikus köztársaság külügyminiszterét./mti/

bb 67. kádár jános befejezte szabadságát

k zs/tm bh la

1969. szeptember 1.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára befejezte évi rendes szabadságát./mti/

-- 48 --

bb. 66. szeptember 15-ig meghosszabbították a felvételeket a szakmunkásképző intézetekben

i sb/tm/ie/gy/cz

1969. szeptember 1.

a munkaügyi miniszter hétfőn aláírta azt a határozatot, amely szerint a műm és a könnyűipari minisztérium szakmunkásképző intézeteiben a minisztériumhoz tartozó vállalatok munkaerő-utánpótlásának érdekében szeptember 15-ig meghosszabbították a szakmunkástanuló felvételeket. a 92 000 első éves szakmunkástanuló helyből csaknem 90 000-et már betöltötték a fiatalok, de a pótfelvétel lehetővé teszi, hogy a hátralevő néhány ezer üres hely is gazdára találjon. az idén egyébként a korábbi-nál kedvezőbb volt a szakmánkénti jelentkezések aránya. a divatos szakmákban sem jelentkeztek a felvehetőnél annyiszor többen, mint más években. enyhült a lányok szakmai tanulásával szemben érzett idegenkedés is. az idén már több mint 23 000 fiatal leányt vettek fel a szakmunkásképző intézetek, bár még nem teljes a létszám.

a szeptember közepéig meghosszabbított felvételeken elsősorban a legnagyobb szakmai csoportokban, vasipari, és építőipari szakmákban várnak újabb jelentkezőket. budapesten ugyiszlván valamennyi intézet szívesen fogad fiatalokat forgácselő, lakatos, hegesztő és más vasas szakmára. vidéken főleg a miskolci, a győri, a dunaujvárosi és a gödöllői intézetben maradt még hely a leendő vasas tanulóknak. vácott pedig az öntőszakmát választó fiatalok nemcsak az iskolában, hanem a bentlakásos otthonban is helyet kaphatnak. az építőiparba jelentkezhetnek a fővárosi és a megyei székhelyi intézetekben kőműves, ács, betonelemgyártó, épületlakatos és más építőszakmára. a budapesti vegyipar is sok jelentkezőt vár. az érettségizett fiúk budapesten a hernád és a wesselényi utcai intézetnél vasipari szakmákban kaphatnak helyet. a 13. kerület hiba utca 6 szám alatti iskola érettségizett lányokat vesz fel vegyipari laboráns-tanulónak. az általános iskola 8. osztályában végzett lányok a budapesti és a vidéki nagy textilipari üzemekben jelentkezhetnek szövő és fonó szakmára./mti/

bb. 69. emlékest a második világháború kitörésének évfordulóján

t fe/tm/zs/gy/la

1969. szeptember 1.

a második világháború kitörésének 30. évfordulója alkalmából hétfőn a lengyel kulturában emlékestet rendeztek, amelyen eugeniusz wislicz ivanczyk, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja emlékezett meg a három évtizede lezajlott történelmi eseményekről.

folyt. köv./

-- 49 --

69. /emlékest... folyt./ gy

hangsúlyozta, hogy a lengyel nép a háboru kitörésének első napjaitól kezdve aktívan vett részt a hitleri fasizmus szétzúzásában. a lengyel hazafiak a háboru minden frontján hősiességgel küzdöttek a győzelemért.

ezt követően bemutatták a „pohárköszöntő”, című új lengyel dokumentumfilmet./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 7. sz. hír / lengyel napok miskolc... / 1. bekezdésének 1. sorában a név helyesen:

k a t o w i c e

az 1. bekezdés 11. sorában a szöveg helyesen:

... a w o c t a w i postamuzeum...
/mti/

bb. 68. három új főiskola - az automatizálás, a gépipar, valamint a kereskedelem és a vendéglátóipar számára képeznek szakembereket

1 jf/tr/zs/gy/la

1969. szeptember 1.

a hivatalos lap legutóbbi számában megjelent az elnöki tanács törvényerejű rendelete és a kormányhatározat három új főiskola létesítéséről.

az egyik ilyen felsőoktatási intézmény az 1962 óta működő felsőfoku kereskedelmi és vendéglátóipari szakiskola lett. a speciális elméleti és gyakorlati ismereteket adó oktatási intézmény létrehozására a szálloda- és vendéglátóipari hálózat fejlődése és a növekvő idegenforgalom miatt volt szükség. a főiskola a belkereskedelmi miniszter felügyelete alá tartozik, két karán - a kereskedelmi és a vendéglátóipari - egységesen hároméves lesz a tanulmányi idő. a rendelet arról is intézkedik, hogy az 1968-69-es tanévre a felsőfoku szakiskolába felvett hallgatók már a főiskolai tantervek alapján fejazzék be tanulmányukat: akik korábban lettek az intézmények hallgatói, de államvizsgát még nem tettek, a főiskolán letéhetnek és ebben az esetben felsőfoku szakiskolai oklevelet nyernek.

/folyt. köv./
199.00/gy

- 50 -

bb. 68. / három új... folyt./ gy

műszaki főiskola lett a kecskeméti felsőfoku gépipari és automatizálási technikum, amely a gyártástechnológiai folyamatok automatizálását, az önműködő gépek és berendezések üzemeltetését és karbantartását, a gyártás műszaki előkészítését, stb. irányító műszaki szakembereket képez. ugyancsak műszaki főiskola lett a budapesti felsőfoku gépipari technikum is, ahol egyebek között a gépipari gyártás műszaki előkészítését, a tervezést, a gyártó-szerelő üzemek vezetését, a tervezés programozását és irányítását oktatják majd. a hallgatók mindkét főiskolán a sikeres államvizsgák letétele után üzemmérnöki oklevelet kapnak. ezek a főiskolák a művelődésügyi miniszter felügyelete alatt állnak. a képzési idő három esztendő. az intézményekben sikeres államvizsgát tett hallgatók a végzettségük szakirányát feltüntető üzemmérnöki oklevelet kapnak./mti/

bb 70. az országos béketanács elnökségének nyilatkozata a második világháboru kitörésének harmincadik évfordulója alkalmából

tr zs bh la

1969. szeptember 1.

az országos béketanács elnöksége nyilatkozatot tett közre a második világháboru kirobbanásának 30. évfordulója alkalmából. a nyilatkozat rámutat:

- a második világháboru legfőbb terhét a szovjetunió viselte. népei szenvedtek a legtöbbet a háboru borzalmaiktól. az antifasiszta koalíció hatalmai közül az első szocialista államra hárult a legnehezebb feladat a győzelem kivívásában. és ma a szovjetunió az új világháboru kirobbantásának megakadályozásáért folyó nemzetközi küzdelem legfőbb tényezője. vele együtt a szocialista országok népei és minden becsületes haladó erő új kezdeményezésekkel lép fel a háboru veszélyének elhárítására, a tartós béke megteremtésére.

- a magyar nép súlyos árat fizetett a letűnt kor uralkodó osztályainak bűnös politikájáért. létérdeke tehát európa és a világ békéjének megőrzése. ma államunk, népünk, társadalmi szervezeteink aktív részvevői a békéért folyó harcban. az új világháboru ellen harcoló milliókai együtt mi sem kíméljük erőfeszítéseinket, hogy meghátrálásra kényszerítsük az imperializmus agresszív erőit.

- ezért kivesszük részünket minden olyan kezdeményezésből, amely földrészünkön, európában elsősegíti a háborus feszültség csökkentését, a biztonság megszilárdítását, visszaszorítja az új világháborura törekvő erőket és hozzájárul ahhoz, hogy európa a béke kontinensévé váljék. ezért határozottan támogatjuk a budapesti felhívást és az abban foglalt javaslatokat./mti/

- 51 -

19. 30. 22. 204

bb 59. a magyar és a román ujságíró szövetség

gk zs bh ls

1969. szeptember 1.

együttműködéséről szóló megállapodást írt alá hétfőn a magyar sajtó házában siklósi norbert, a muosz főtitkára és ioan stanculescu, a román ujságíró szövetség titkára./mti/

--

bb 60. albert-bernard bongo

gk zs bh la

1969. szeptember 1.

köztársasági elnök táviratban fejezte ki köszönetét losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének a gabon köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

--

bb 61. felix houphouet-boigny

gk zs bh lu

1969. szeptember 1.

köztársasági elnök táviratban fejezte ki köszönetét losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének elefántcsontpart köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

--

bb 62. tragédia a volán mellett - lélekjelenlét mentette meg az autóbust

1 hb/j/j je bh la

1969. szeptember 1.

hétfőn 10 óra 30 perckor tragédia történt a tolna megyei szedres község határában. konkoly gábor, aki az 1-es számú akör autóbust vezetett, elvesztette a volán mellett az eszméletét, éppen amikor lehajtott a síó-hidról. az autóbust egyetlen utasa, wrenke gyula, medina lakos észrevette, hogy a gépkocsivezető már nem ura a kocsinak. a kormányhoz ugrott s igyekezett megakadályozni, hogy az autóbust az utat szegélyező 5-6 méteres szakédba zuhanjon. míg ,,vezette, az autóbust segítségért kiáltott. ezt meghallotta az ott tartózkodó kovács béla szekszárdi lakos, bravuros ügyességgel felrántotta az autóbust ajtaját és megállította a kocsit. ezzel megmentette a járművet és utasát.

a helyszínre érkezett orvos - sajnos - csak azt állapíthatta meg, hogy a gépkocsivezető szívroham következtében meghalt./mti/

--

52

41 207

bb 71. időjárásjelentés

j bh la

1969. szeptember 1.

a meteorológiai intézet jelenti hétfő este:

mérsékelt meleg idő

várható időjárás kedd estig: kevés felhő. száraz, mérsékelt meleg idő. időnként kissé megélnkülő, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 24-28 fok között./mti/

--

bb 72. siker baalbekben - hazaérkezett az operaház balettegyüttese

t /ol/ja bh la

1969. szeptember 1.

a magyar állami operaház balettegyüttese hétfőn hazaérkezett libanonból a 220 tagú társulat lukács miklós igazgató vezetésével vett részt a baalbeki fesztiválon. az idén rendezték meg tizenegyedszere a rangos kulturális seregszemlét, amelyen most első ízben szerepelt szocialista ország társulata. az ókori templom- és épületmaradvényok között felállított színpadon a magyar táncművészek három alkalommal adták elő hacsaturjan spartakusz című balettjét. seregi lászló koreográfiájával a spartakusz ezuttal vendégszerepelt először külföldön. a fesztivál ünnepi közönsége az előadásokon hosszantartó tapssal jutalmazta a produkciót, amelynek főbb szerepeiben kun zsuzsát, orosz adólt, menyhárt jacquelinét és kékessy máriát, valamint róna viktor, havas ferencet, dózsa imrét és sípeki leventét láthatta. a vendéggjáték során a magyar állami operaház zenekarát pál tamás, illetve fráter gedeon vezényelte.

a balettegyüttes elhozta magával budapestre az első libanoni kritikákat is; a lapok a legnagyobb elismeréssel méltatják a magyar művészek teljesítményét./mti/

--

bb 75. felvételt hirdet a kisz központi művészegyüttese

1 pr/hné zs bh la

1969. szeptember 1.

a kisz központi művészegyüttese felvételt hirdet tánckarába, központi és egyetemi kórusába, irodalmi csoportjába és uttörő csoportjába. jelentkezhet minden budapesti fiatal szeptember 30-ig a vii. rottenbillier utca 20. szám alatt./mti/

--

- 53 -

41 207

bb 73. halálos közlekedési balesetek

i pr/hné zs bh la

1969. szeptember 1.

a xviii. kerületben, a vöröshadsereg utja és a hunyadi jános utca kereszteződésénél szabálytalanul előzött motorkerékpárjával csósz péter, 32 éves budapesti géplakatos, s összeütött egy tehergépkocsival. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője a helyszínen meghalt.

figyelmetlenül ment át az uttesten girsik bálint, 85 éves nyugdíjas, s a xi. kerületben, a villányi ut és a fadrusz utca kereszteződésénél egy 61 -es villamos halálragázta./mti/

--

bb 74. magyar-ndk gazdaságtörténeti konferencia

t pr/hné zs bh la

1969 szeptember 1.

kétnapos gazdaságtörténeti konferencia kezdődött hétfőn az mta régészeti kutató intézetének uri utcai dísztermében. az mta történettudományi intézete és az ndk tudományos akadémiájának gazdaságtörténeti intézete rendezte a tanácskozást, amelynek napirendjén az ipari forradalom különböző kérdései szerepelnek.

hazaiak és az ndk tudományos akadémiája 1967-ben kötött együttműködési szerződést a marxista gazdaságtörténészek kapcsolatának erősítésére, szervezettebbé tételére. a mostani első közös gazdaság-történeti konferenciát- amelyen jürgen kuczynski, nemzeti-díjas akadémikus vezetésével tíztagú ndk-delegáció vesz részt - pack zsigmond pál, az mta történettudományi intézetének igazgatója nyitotta meg. az első napi előadások a munkaerővándorlás, a gazdasági növekedés kérdéseivel, a termelés és a tudomány kapcsolatával, továbbá az ipari forradalom fogalmával foglalkoztak.

/mti/

--

- 54 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. szeptember 2.

bb 1. husztonnás gránittömbből faragja makrisz agamennon Lenin egrí szobrát

i ol/mm zs bh la

1969 szeptember 2.

a budai várkerület egyik forgalomtól elzárt telkén csaknem 20 tonnás vörös gránit-tömbből bontakoznak ki eger város leendő Lenin-szobrának körvonalai. ezekben a hetekben már javában készül Makrisz Agamennon szobrászművész alkotása, amelyet a tervezés során szinte egész eger közönsége „zsűrített”, „százak tettek javaslatokat, milyen legyen, mit láttasson a képmás. a mű azt a történelmi pillanatot idézi fel, amikor Lenin ököltbe szorított kézzel sujt a szónoki emelvényre: „van ilyen párt!”, a rendkívül dinamikus alkotás anyagául szolgáló gránittömböt az ndk-ból, egy lipcse melletti bányából szállították budapestre. az öt méter magas szobrot az egrí gárdonyi Géza téren állítják fel, az avatást 1970 április 22-re, Lenin születésnapjának 100. évfordulójára tervezik./mti/

--

bb 5. gyermekkocsi a hármásikreknek

vid / ká bh -cz

1969. szeptember 2.

az országban sehol sem lehet kapni hármásikreknek gyermekkocsit. ezért a debreceni fémfeldolgozó ktsz. ktsz. fiataljai elhatározták: társadalmi munkában gyermekkocsit készítenek nagy Istvánné debreceni fiatalasszony részére, aki júliusban hármásikreknek adott életet. az ajándékkocsi elkészült és a debreceni hármásikrek: Ágnes, Márta és István már a nagyméretű gyermekkocsiban napfürdőznek./mti/

--

- 1 -